...ИНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

...УРЯАД ҮНЭН

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...(11841) | 1968 оной октябриин 15, вторник | Сэн 2 мүнгэн

БАШКИРАЙ ТАРЯАШАДАЙ ЕХЭ АМЖАЛТА

Башкирай АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө, табан жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, энэ жэлдэ ороохо тарянай баян ургаса хангаад, хуряалгынгаа хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулаа, гүрэндэ таряа худалдаха түсэб болон уялгануудаа нилээд үлүүлэн дүүргэээ.

Республикын колхоз, совхозууд Эхэ оронойнгоо амбаарта 2655 мянган тонно таряа, тэрэ тоодо 1650 мянган тонно эдеэ хоолой эрхим һайн ургамал—шэниисэ, 588 мянган тонно хара ороохо оруулаа. Тэрэшэлэн крупагай, бобово, тэжээлэй ургамалнуудые худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Иимэ ехэ хэмжээтэй тариан республика дотор анха түрүүшынхеэ бэлэдхэгдэбэ.

Республикын партийна, совет органууд, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй эмхинүүд таряа хуряалга, бэлэдхэлгын үедэ эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулаа, Башкирай АССР-эй, Московско, Пермскэ областьнуудай промышленна предприятинууд, транспортын, эмхинүүд эндэхи таряашадта ехэ туһа хүргөө.

Гүрэндөө таряа худалдалга үргэлжэлһөөр.

...уүехэ Октябриин социалис революциин 51 жэлэй ойдо зорюулжа
...ПСС-эй ЦК-гай ГАРГАҺАН УРЯАНУУД

...Октябриин социалис революциин 51 жэ... мандаха болтогой!

...дэлхэйн түүхэдэхи шэнэ үе сагай—дэлхэйе ...дээрэнь революционно ёһоор шэнэдхэлгын, ...һаа социализмда оролгын үе сагай эхи ...агуухэ Октябрь мандаха болтогой!

...мүнхэ интернациональна һургаал, соци...коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ бүхы ...ажалшадай замые заагша одон болоһон ...ленинизм мандаха болтогой!

..., Энгельсын революционно һургаалые сэ...ээр үргэлжэлүүлэгшэ, Коммунис партиин ...үри табигша, дэлхэй дээрэхи түрүүшын хү..., таряашанай социалис гүрэнэй ударидаг...мир Ильич Ленинэй нэрэ алдар хэтын хэ...г лэ!

...зоригтойгоор коммунизм байгуулжа байг...дай сүлөөтэ, амгалан тайбан, зол жаргал...й түлөө эрэлхэг тэмсэлшэ—агуухэ совет ...ар соло!

...тэ коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэг... байгуулхы түрүү, гол хүсэн—Соведүүдэй ...тар габьяата хүдэлмэришэн анги мандаха

...унизм эдэбхитэйгээр байгуулжа байгша—...ьяата колхозно таряашад мандаха болто...

...социалис гүрэнэй эблэршэгүй бата үндэһэ ...дэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай ...рисаан улам бэхижэг, һалбаран мандаг лэ! ...й орон дотор коммунис общество байгуул...итэйгээр хабаадагша—совет арадай интел... мандаха болтогой!

...Р-эй арадуудай аха дүүгэй холбоо бари...ршэгүй нэгэдэл хэтэ мүнхэдөө оршог, һал...кэг лэ!

...й орон дотор коммунизм байгуулгын хэрэг ...эмхидхэгшэ — Советскэ Союзай ленинскэ ...парти мандаха болтогой!

...тскэ Союзай ажалшад! Коммунис партиин ...туг доро бүри нягтаар эмхидэн жагсагты! ...омон арадай агуухэ, эблэршэгүй бата нэ...даха болтогой!

...дай засагай үнэнтэ органууд — ажалшадай ...дай Соведүүд мандаха болтогой!

...оциалис демократи хүгжэг, бэхижэг лэ. ...рэгүүдые хүтэлбэрилгын талаар ажалшадай ...эл улам урган бадараг лэ!

...а захиргаанай, ажахы эрхилэлгын һургуу...низмын һургуули—совет профсоюзууд ман...тогой!

...мунис общество эдэбхитэйгээр байгуулал...вет эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

...мунис партиин үнэн туһалагша ба резерв, ... байгуулагша залуушуулай түрүү отряд—...комсомол мандаха болтогой!

...уушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис ...ндарта ойн баярай үдэрнүүдтэй дашарам-...комсомолшууд болон комсомолконуудта, бү... басагадта халуун амаршалга, үнэн зүрхэ...иэндэ хүргэе!

...т сэрэгшэд! Сэрэгэй, политическэ бэлэдхэл...имжалтануудые туйлагты, һэримжэтэй байгты, империалистнуудай ямаршье ээрхэг түримхэй добтолгые зада сохин зайсуулхаар хододоо бэлэн байгты!

Советскэ Союзай баатар габьяата Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

19. Советскэ Союзай ажалшад! Партиин Программаар, КПСС-эй XXIII с'ездээр хараалагдаһан коммунис байгуулалтын түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэлдээ шэнэ илалтануудые туйлажа, Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе тэмдэглэе!

20. Советскэ Союзай ажалшад! Табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө, арад зоной ажабайдалай материальна, соёл болбосоролой хэмжээе, ороной оборонно хүсэ шадалые улам хүгжөөн арьбадхалгын үндэһэ һуури—арадай ажахын хэлбэришэгүй ургалта хангахын түлөө тэмсэгты!

21. Коммунис ажалай ударнигууд болон коллективүүдтэ алдар соло! Үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ, үүсхэл гаргагшадта алдар соло!

22. Хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Үйлэдбэриин ашаг үрые бүхы аргаар дээшэлүүлэгты! Үйлэдбэриин фонднуудые, түүхэй эд болон материалнуудые бүри һайнаар ашаглахын түлөө, проектээр хараалагдаһан предприятинуудые ашаглалгада оруулха болзор хороохын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсогты!

23. Советскэ Союзай ажалшад! Коммунизмын илалта туйлахын тула эгээл шухала, эгээл гол зүйл—ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлэгты! Хүдэлмэриин минута бүхэниие хүсэл бүрин хэрэглэхын түлөө тэмсэгты!

24. Арадай ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэриин техническэ талые оролдосотойгоор дээшэлүүлэгты! Үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, автомадаар зэбсэглэхэ хэмжээнүүдые бэелүүлэгты! Продукциин шанар бүхы аргаар һайжаруулагты, өөрынь үные хямдаруулагты!

25. Советскэ Союзай ажалшад! Ажалда, ниитын зөөридэ коммунис ёһоор хандалгын түлөө тэмсэгты! Журам, эмхидэл бүхы аргаар бэхижүүлэгты!

26. Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Газар таряалан ба мал ажалаа бүри болбосоронгыгоор эрхилэгты! Хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые бүри ехэ ашагтай болгогты!

27. Ороохо таряа, һү, мяха, газар таряалангай, мал ажалай бусад продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэһэн, үлүүлһэн хүдөө ажахын түрүүшүүлдэ алдар соло!

28. Хүдөөгэй, уһанай ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Газараа шанаржуулха үргэн ехэ программа бэелүүлхын түлөө тэмсэгты!

29. Хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Эрдэм болон техникын шэнэ шэнэ туйлалтануудые, ажалаа эрдэм ухаанай заабариин ёһоор эмхидхэлгэ, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридөө үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты!

30. Совет эрдэмтэд, конструкторнууд, инженернүүд болон технигүүд! Научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхын түлөө, эрдэм болон техникын саашадаа һалбаран бадархын түлөө бүри эдэбхитэйгээр тэмсэгты!

31. Худалдаа наймаанай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг хүдэлмэрилэгшэд! Хүн зониие хангалгын болбосорол бүхы аргаар дээшэлүүлэгты, совет хүнүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэ бүри хүсэд дүүрэнээр, эрхим һайнаар хангагты!

32. Литература болон искусствын ажал ябуулагшад! Совет искусствын партийна, арадай шэнжэ шанартай байлгын, суртал бодолой тугые дээрэ үргэжэ ябагты, уран бэлиг шадабаряа улам нарижуулагты, коммунизм байгуулагшадые политическэ, ёһо заншалай, һайн һайханай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ, хаба шадабаряа зорюулагты!

33. Гэгээрэлэй, соёлой ба элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэд! Арадай гэгээрэл, хүн зониие медицинын, соёлой талаар хангалга улам нарижуулан һайжаруулагты! Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадагты!

34. Коммунистнууд! КПСС-эй XXIII с'ездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө, табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябагты, олониитые шадамараар эмхидхэгты, хүмүүжүүлэгты, түрүү юумын түлөө тэмсэгты!

35. Хүбүүд болон басагад! Марксистско-ленинскэ теориие, мүнөө сагай эрдэм болон техникын туйлалтануудые оролдосотойгоор шудалагты! Коммунис общество эдэбхитэйгээр байгуулалсагты!

36. Пионернүүд болон һургуулиинхид! Совет Эхэ орондоо үнэн зүрхэнһөө дурлагты, һайнаар һурагты, ажал хүндэлэгты! Ленинэй хэрэгэй түлөө, коммунизмын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд болохоор бэеэ бэлдэгты!

37. Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай дайшалхы манлай, империализмда эсэргүүсэн, хүн түрэлтэнэй арюун тунгалаг хүсэл бодолые, коммунизмые дэлхэй дээрэ бэелүүлэн мандуулхын түлөө тэмсэлшэдтэ—коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудта аха дүүгэй амар мэндэ!

Бүхы дэлхэйн коммунистнуудай нэгэдэл болон эмхидэл марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үндэһөөр улам бэхижэг лэ!

39. Ээрхэг түримхэй ябуулгын, хүсэрхэлгын ба дайнай империалис политикада эсэргүүсэн тэмсэгшэ бүхы антиимпериалис хүсэнүүдэй нэгэдэл ба эмхидэл мандаха болтогой!

40. Социализм байгуулжа байгаа социалис оронуудай арадуудта аха дүүгэй амар мэндэ!

41. Октябриин агуухэ хэрэгэй илалтата бэелэл, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин түүхэтэ туйлалта—дэлхэйн социалис байгуулалта мандаха болтогой!

42. Социалис оронуудай ажалшад! Социалис гүрэнүүдэй хоорондын хани барисаан ба нэгэдэлые бэхижүүлхын түлөө, аха дүүгэй харилсаае саашаданьхүгжөөхын түлөө тэмсэгты! Социализмда харша этэгээдүүдэй хорото аашанууд тушаа һэримжэтэй байгты!

Пролетарска интернационализмын тугые дээрэ үргэе!

43. Монополис капиталда эсэргүүсэн, ажалшадай политическэ, социально-экономическа эрхын түлөө, социалис суртал бодолой илан мандахын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа капиталис оронуудай хүдэлмэришэн ангида аха дүүгэй амар мэндэ!

44. Империализмда эсэргүү, национальна бэеэ дааһан байдалай түлөө, эрхэ сүлөөгэй, демократиин ба социализмын түлөө арадуудай тэмсэлэй амжалта хангаха эшэ нүхэсэл—социализмын ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй хүсэнүүдэй холбоо барисаан мандаг, бэхижэг лэ!

45. Империализмда эсэргүүсэн, бэеэ даанги байдалаа бэхижүүлхын түлөө, социальна хүгжэлтэ хангаха түрүү замай түлөө тэмсэгшэ национальна һаяын гүрэнүүдэй арадуудта халуун амаршалга!

46. Империализм ба расизмда эсэргүүсэн, сүлөөтэ, национальна бэеэ дааһан байдалтай болохын түлөө тэмсэгшэ колониальна, дулдыданги оронуудай арадуудта халуун амаршалга!

47. Арадуудай сүлөөтэ байдалай түлөө, социализмын түлөө эрэлхэг зоригто тэмсэлшэдтэ—хархис байгуулалтын ба фашизмын түрмэ, шоронгууд дотор зобожо байгшадта аха дүүгэй амар мэндэ!

48. Американ империализмын ээрхэг түримхэй добтолгодо эсэргүүсэн, Эхэ оронойнгоо сүлөөтэ, бэеэ даанхай байдалай түлөө баатар габьяатайгаар тэмсэжэ байгаа эрэлхэг зоригто вьетнам арадта аха дүүгэй амар мэндэ!

49. Дэлхэйн арадууд! Сүлөөдэ дуратай вьетнам арадта эсэргүү ээрхэг түримхэй дээрмэдэлгын дай дары болюулха эрилтэ США-гай урда эрид шууд табигты!

Американ империалистнуудые Вьетнамһаа намнагты!

50. Дэлхэйн арадууд! Арадуудай амгалан тайбан, аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулжа байгаа ФРГ-гэй реваншизм, неофашизмда эсэргүүсэн, Баруун Германиин милитаристнуудые ядерна зэбсэгтэ хабаадуулха ябадал буруушаан тэмсэгты!

51. Империализмын хорото аашануудта эсэргүүсэн, эзэмдэгдэһэн араб газар нютагуудһаа Израилиин түримхэйшүүлэй сэрэгүүдые гаргуулхын түлөө тэмсэжэ байгаа араб оронуудай арадуудтай совет арадай һаналаа нэгэдэлгэ улам батажаг, хүгжэг лэ!

52. Арадуудай амгалан байдалай, хани барисаанай политика, хархис ябуулга ба дайнда эсэргүү тэмсэлдэ бүхы антиимпериалис, амгалан ажаһууха дуратай хүсэнүүдые элсүүлэн жагсаалгын политика—Советскэ Союзай ленинскэ гадаадын политика мандаха болтогой!

53. Манай ороной арадуудай хани барисаанай, зол жаргалай бата хэрэм, амгалан байдалай, хүгжэлтэ дэбжэлтын найдамтай түшэг тулгуури—Совет Социалис Республикануудай Союз мандаха болтогой!

54. Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэреэр—манай орон дотор коммунизмын илалта туйлахын түлөө тэмсэлэй шэнэ илалтанууд тээшэ урагшаа!

55. Хүн түрэлтэнэй гэгээн гэрэлтэ ерээдүй—коммунизм мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет

...ЭҺЭЭЛГЭ МҮРДЭЛГЭ ЗОГСООХО, СААЗАЛАЛГЫН ПРИГОВОРНҮҮДЫЕ БОЛЮУЛХА

...оннитэ Индонезиин демократическа хү...эһээлгэ мүрдэлгын үргэлжэлһөөр бай...эбүүрхэжэ байһанаа элирхэйлнэ, Индо...нис этэгээдүүдэй гутамшаг аашануудые ...буруушаана.

... мүрдэлгэ зогсоохо, индонез патриодуудые саазалха гэһэн шиидхэбэринүүдые болюулха эрилтэ олон миллион совет хүнүүдэй үмэнэһөө табигша Ази, Африкын оронуудтай һаналаа нэгэдэлгын Советскэ комитедэй мэдүүлгэ дотор энээн тухай хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

...ЭҺЭН, ХЭХЭШЬЕ ЮУМЭН ЕХЭ

...ЖАН. (Телефоноор абта...) ...хуряалгын звенонуудай ...эгэрһэн социалис мүры...үнгүүдые согсолон гарга... Дамбэрэн Очировай звено ...партсъездынгээ нэрэм...колхоз дотор нэгэдэхи һуу...һан юм. Энэ звеногой гэ...эсэбэй ёһоор 3000 центнер ...хуряаха аад, энээнээ 200 ...р үлүүлһэн байна. Ну...ровай хүтэлбэрилдэг звено мүнөө лугомелиоративна отряд болгогдонхой.

Отрядта наг шэбхэ зөөхэ техникэ даалгагдаа. Энэ отрядай гэшүүдэй хэхэ, хэһэн юумэниинь ехэ. Тэдэнэр хамта дээрээ 600 гектар сабшалан проволокоор хүреэлээ. Проволокоор хорёо барихада бэлэн, бэхишье. Отряд мүнөө намар сабшалан дээрэ 3000 тонно наг шэбхэ гаргахаар түсэблэнхэй. Энэнь амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Хилганын, Бороголой сабшалан дээрэ мүнөө 1000 гаран тонно шэбхэ гаргагдаа. Тракторист-нууд Дугар Очиров, Василий Соломинский, жолоошод Иннокентий Романов, Радна Цырен-Базаров гэгшэд наг шэбхэ зөөхэдөө халаанайнгаа даабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Отряд эдэ үдэрнүүдтэ сабшалангаа уһалжа эхилээ.

Г. БАДМАЕВ,
«Баргажанай үнэн» газетын редакторай орлогшо.

Үбэлэй үедэ хүдэлмэрилхэ һайн арга боломжо бии болгохын түлөө Улаан-Үдын ТЭЦ-эй хүдэлмэрилэгшэд эртэнһээ оролдожо, һайнаар бэлдэнэ. ТЭЦ-эй хүдэлмэришэдэй хэһэн ажалһаа городой бүхы предприятинуудай хүдэлмэриин үрэ дүн дулдыдана бшуу. Энэ зураг дээрэ коммунис ажалай ударник, слесарь И. И. Хижняков хүсэтэ трансформатор шалгажа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ХҮРШЭНЭРЭЙНГӨӨ ЖЭШЭЭГЭЭР

...убликымнай шэмэрүүн ...уларилтай аймагуудай ...болохо Яруна нютагта ...һайхан сагые алишье та...хэрэглэхэ гээшэ айхабтар ...а шанартай юм. Үхэрэй ...ноойгдохо болоһон эндэ...нон ойроодоол 2—3 һарын ...соо мал тарғалуулхаар ...й байдаг. Жэл бүри ав...ра соо хюруу унажа, сэсэ...түсэд гүбижэ үрдеэдүй ...үбһэ ногооэ хагдарааж ар-... Үшар тиимэһээ энээхэн ...й болзор соо адууһа малаа ...уулжа абахые эндэхид ...лэг занишалтай.

...рэгшэ зунай бэлшээриин ...рэр соо үхэр бүхэнэйнгөө ...р 100 килограммаар нэ...эһэн Нарһатын совхозойхидой үүсхэлые хүршэ Яруунын совхозой малшад һайшаан дэмжээ һэн. Үнэ сэнгээр хямда мяха ехээр абахын тула хүршэнэрэйнгөө жэшээгээр малаа бэлэдхэл һайтайгаар зунайнь бэлшээридэ гаргаһан, малшадайнгаа дунда социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхэһэн байна. Нэгэдэхи фермын үхэршэд гурбадахи фермынхидтэй, хоёрдохиин малшад дүрбэдэхи фермынхидтэй мүрысэн ажаллажа зуһаа. Эрэ, эмээрнь, ехэ багаарнь нарин нягтаар илгагдажа, нэгэ жэгдээр бүридхэгдэһэн гүүртэнүүдэй мал һайнаар бэлшээн тарғалуулагдаа. Мүрысөөнэй дүн таһалгаряагүйгөөр гаргагдажа байхын тула бэлшээридэ байһан үхэр бүхэн заатагүй һарадаа нэгэ шэгнэгдэдэг һэн. Харууһалжа байһан үхэрэйнгөө шэгнүүр сүүдхэ бүри 900 граммһаа дээшэ нэмээһэн малшад һара бүхэндэ мүнгэн шанда, Хүндэлэлэй грамотада хүртэдэг байгаа. Тэрэнһээ гадна, зунай бэлшээриин 100 үдэрэй түгэсхэлдэ илажа гараһан үхэршэндэ сарбуугай час, хоёрдохи һуури эзэлһэн хүндэ «Альпинист» гэжэ радиоприемник, совхозой дирекциин, парткомой, рабочкомой үмэнэһөө Хүндэлэлэй грамота барюулагдахаар шиидхэгдээ һэн.

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ абтаха ехэ мяханай түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ совхозой 11 гүүртын малшад хабаадалсаа. Холо, ойрын бэлшээридэ байһан малшан бүхэн нүүдэл наймаагаар, газетэ, журналаар таһалгаряагүйгөөр хангагдадаг һэн. Зунай сагта үхэрөө үдэр һунигүй бэлшээхэ арга боломжо малшан бүхэндэ байгаа. Мал шэгнэхэ таһалгатай хорёонууд, малшадай байха гэрнүүд, бүхэли зуя хүрэхэ дабһан гэхэ мэтэ саг соогоо бэлдэгдээ һэн.

Үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүр сүүдхын 1 килограммаар нэмээхэ гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ байгаа. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ бүтүү бааза, хашаа соо хаагдажа борсойлдошоһон бурууну удай хүхэ ногоондо садажа, һаял тэниижэ, тобиржон тарғалха үедэ һоно, батагана гаража, малшадые зобоожо эхилхэ. Аяар холуур ябажа, аргал шабааһа түүжэ, унай табиха саг ерэдэг бэлэй. Ямар нэгэ хорон үбһэ оложо эдижэрхиһэн малай үбшэлхэдэ элдэб эмээр аргалха саг үхэршэдтэ ерэдэг байгаа.

Олон бэрхэшээлнүүдэй ушарбашье, зунайнгаа бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, буруу, хашарагуудайнгаа шэгнүүр нэмээжэ шадаа. Бэлшээридэ гараһан 11 гүүртын малшад үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүр сүүдхэ бүри дунда зэргээр 762 граммаар нэмээгээ. 149 эрэ буруу, хашараг бэлшээн тарғалуулһан Н. Д. Аюшеев 100 үдэрэй турша соо үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүр сүүдхын 1002 граммаар ехэ болгоо. 135 эрэ хашараг харууһалһан М. Белобородов бүхыдөө 13.525 килограммаар малаа нэмээжэ шадаа гэхэ гү, али толгой бүриинь шэгнүүр сүүдхын 1000 граммаар дээшэлүүлээ. Н. Пасынков 120 эмэ хашараг. буруу бэлшээн тарғалуулжа, сүүдхэ бүриинь шэгнүүр 1018 граммаар ехэ болгоо. Совхозой түрүү малшад Б. Будаев, И. Пушкарев гэгшэд зунай бэлшээриин 100 үдэр соо бага бэшэ амжалта туйлаһан байна.

Л. ХАРДАЕВ.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫН БЭЛЭДХЭЛ МУУ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). «Заречный» совхоз адууһа малаар олон ажахы юм. Тиигэбэшье ерэхэ үбэлжэлгэдэ тон хангалтагүйгөөр бэлдэжэ байна. Малай үбэлэй байра, хорёо хуһамагууд огто заһагдана, һэльбэгдэнэгүй. Капитальнааршье заһаха хашаа далнууд олон. Тиин гэн гэтэр эндэ барилгын нэгэшье бригада эмхидхэгдээгүй байха юм. Тэжээл бэлэдхэлгэ баһа нобшорһоор. Илангаяа хадаһан зелёнко суглуулга хожомдоно. Малшадай дунда малай үбэлжэлгые һайнаар, эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ талаар партийна организациин ябуулжа байһан хүдэлмэри мүн лэ обёорогдоногүй.

Иимэ дутуу дунда зүйлнүүд КПСС-эй райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэ элирүүлэгдээ. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хэр зэргэ хэгдэжэ байһан тухай элидхэл хэһэн совхозой директор нүхэр Токтохоев, парткомой секретарь нүхэр Самданов муу хүдэлмэриин түлөө шанга зэмэдэ хүртэбэ. Эдэ алдуу эндүүнүүдээ дары түргэн усадхажа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ эрилтэ хараалһан тогтоол бюро дээрэ баталан абтаба.

Г. БАДМАЖАПОВ.

СЕКРЕТАРЬНАРАЙ ЗҮБЛӨӨН

УЛААН-ҮДЭ. КПСС-эй Советскэ райком партийна эхин организацинуудай секретарьнарай зүблөө үнгэргэбэ. Партиин обкомой тогтоолой үндэһөөр район дотор партийна эхин организацинуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд зарлагдажа эхилбэ. Энэ ушартай дашарамдуулан, партийна суглаануудые һайн бэлэдхэлтэйгээр, эмхитэйгээр, политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ зорилгонууд тушаа КПСС-эй обкомой инструктор А. К. Нетчинова хөөрэжэ үгэбэ.

КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша А. И. Улаханов район дотор политическэ гэгээрэлэй һуралсалай шэнэ жэлэй яажа эхилһэн тухай үгэсэ зорюулба. Тиихэдээ түрүүшын хэшээлэй шанар, удха тушаа, дутагдалнууд тушаа онсо тогтобо. Зарим партийна организацинууд ямаршье шалтагаангүйгөөр түрүүшын хэшээлнүүдые таһалдуулһан байха юм. Саашадань политическэ һуралсалые эмхитэйгээр, политическэ талаар гүнзэгы удхатайгаар үнгэргэжэ байха зорилгонууд тодорхойлогдобо.

Г. ЯМПИЛОВ.

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой фрезеровщик, ВЛКСМ-эй гэшүүн Леонид Хороших Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтаха мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэй һайнаар ажаллажа байна. Халаан бүрнингөө даабарине үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартай продукци тушаана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Леонид Хороших.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

ХОНИШОН — ХҮНДЭТЭ КОЛХОЗНИК

Намарай дулаан үдэр һэн. Сулхарын тариалан дээгүүр хүн сагаан хонид хушууран бэлшэнэ. Тэдэниие харамсаараа, сугтаа ябаһан эндэхи колхозой зоотехник Я. О. Шангинһаа:

— Энэ ямар ажахын хонид бэ? — гэжэ асуухадамнай:

— Манай колхозой отара. Үсэгэлдэр таанадта хөөрэһэн Николай Поповой харууһалдаг хонид. Тэрэ манай колхозой түрүү хонишодой нэгэн болонхой, — гээд тэрэ харюусаа һэн.

Уданшьегүй «газик» машинамнай отарада дүтэлэн ерээд зогсообо.

— Танилсарты, Николай Антиподисович Попов, — гэжэ нүхэр Шангин хэлэбэ.

Николай Антиподисовичые түрүүшынхеэ хараһан хүн тэрэниие балай зугаагүй, ехэ даруу зантай хүн гэжэ һанажашье магад. Теэд тиимэ бэшэ. Ажал хүдэлмэри тухайнь асуужа эхилхэдэмнай, хойно хойноһоонь һубарюулан, зоотехнигһээ дутуугүйгөөр аятай зохидхоноор хөөрөө һэн.

Николай Попов хонишон болоһоор тиимэшье удаан болоогүй — тэрэ сагһаа хойшо оройдоол табан жэл үнгэрөө. Урдань механизатораар хүдэлжэ байһан. Хонишон болоод байхадань ойлгогдоогүй юумэнүүд оло дахин ушардаг байгаа. Шэнэ хүдэлмэриингөө орёо зэмые һайса ойлгохын түлөө үни удаан саг соо хонишоноор хүдэлһэн хүнүүдтэй нэгэнтэ бэшэ хөөрэлдэдэг, мал ажалай мэргэжэлтэдһээ зүбшөөл, заабари асуудаг байгаа. «Ябаһан хүн яһа зууха» гэһэндэл, үдэр хоногой үнгэрхэ бүри дүй дүршэлтэй болоо. Тиигэхэдэ мэргэжэлтэдэй зүбшөөлнүүдые заатагүй дүүргэхые хүсэдэг, өөрөө оролдолго ехэтэ гаргадаг байгаа. Түрүүшын хоёр жэл соо ажалдаа тиимэшье һайн дүн түйлажа шадаагүй. Хэды тиимэ байбашье һаань, урмаа хухарангүй, урагшаа һанаатайгаар ажаллаа һэн.

1966 оной зун. Николай Антиподисовичай харууһалжа байһан хонид зунай бэлшээриин һүүлээр гүрэндэ худалдагдаха болоо. Тиимэһээ тэрэ отарань ондоо хонишондо тушаагдажа, холын бэлшээридэ гаргагдаба. Удаань колхозой правлени тэрээндэ түлгэ хонидые тушаажа үгэһэн юм. Тэрэ зундаа түлгэнүүдээ яһала һайнаар бэлшээжэ, тарганаар үбэлжэлгэдэ оруулаа һэн. Хойто жэлынь 100 толгой түлгэ бүриһөө 78 хурьга абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн байгаа. Түлгэнүүдэйнгээ хоёрдохёо хурьгалһан жэл — 1968 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 89 хурьга түлжүүлжэ, хараалагдаһан түсэб, абаһан уялгаа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

— Үнгэрһэн үбэлжэлгын үедэ хурьгадайнгаа үбшэндэ дайралдаагүй һаа, үшөө һайн үрэ дүнтэй байха һэмди, — гээд Николай Антиподисович хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг отарын хонишод энэ жэлдэ хурьгадаа толгой бүриин 22 килограмм амидын шэгнүүртэйгээр эхэһээнь һалгааха гэһэн социалис уялга абаһан байгаа. Энэ зорилгоёо амжалтатай дүүргэ — хурьган бүхэниинь 24 килограмм шэгнүүртэйгээр эхэһээ һалгаагдажа, ондоо отарада тушаагдаа. Хонин бүриһөө 4,3 килограмм нооһо хайшалжа, түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байна. Нооһо хайшалха түсэбөө үлүүлһэнэйнь түлөө отарын хонишодто хамта дээрээ 600 түхэриг нэмэлтэ түлбэри болгон үгтэһэн байгаа.

Энэ зундаа Николай Попов харууһалдаг хонидойнгоо бэлшээрие зүбөөр эмхидхэжэ, һайнаар таргалуулхын түлөө ехэ оролдолго гаргаа.

— Зунай сагта хонидоо юрэдөөшье хорёодо оруулангүй бэлшээдэг байгаабди. Тиихэдээ хирэ-хирэ болоод лэ даһа үгэдэг һэмди. — гэжэ хонишон хөөрэнэ.

Мүнөө хонидынь булта шахуу тарганууд. Хэды тиимэ байбашье һаань, намарай дулаан үдэрнүүдтэ тарианай хурлагдаһан поли дээрэ хонидоо бэлшээжэ, хүсэ шадалыень хүсэлдүүлхын түлөө оролдоно. Тиихэ зуураа хонидоо түргэ түргэн уһалжа байдаг заншалтай.

Николай Антиподисович харууһалдаг хонидоо өөрөө искусственнэ аргаар үрэжүүлдэг юм. Мүнөө отарынь 670 хонин бултадаа үрэжүүлэгдэнхэй. Энэ отарынхид ерэхэ жэлдэ хонин бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ зорилготой.

— Энэ жэлдэ хониднай тарганаар үбэлжэлгэдэ орохонь. Үбһэ тэжээлдээршье һаймди. Хонидойнгоо байра заһабарилжа дүүргэхэ дүтэлөөбди. Ерэхэ үбэлжэлгын үедэ нэгэшье хони хоролто болгонгүй, хурьга абаха уялгаа дүүргэжэ шадахабди, — гээд Николай Антиподисович хөөрөөгөө дүүргэнэ.

Механизаторааршье хүдэлхэдөө, мүнөө хонишон болоод байхадааашье — ямаршье ажалда ябахадаа, Николай Попов түрэл колхозойнгоо баялигые улам арьбадхахын түлөө ехэтэ оролдожо, өөрынгөө ехэхэн хубитые оруулжа байдаг. Механизатораар хүдэлжэ байхадаа, СССР-эй Арадай ажахын түйлалтануудай выставкэдэ хабаадалсаһан юм. Оролдосотой һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө нэгэнтэ бэшэ магтаал, һайшаалда хүртэһэн, үнэтэ шан, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байгаа. Эдэ бүгэдыень хараадаа абажа, колхозойнь правлени, партийна комитет Николай Антиподисовичта хүндэтэ колхознигой нэрэ зэргэ олгоһон байгаа. Мүнөө тэрэнэй гэрэй газаа таладань «Эндэ хүндэтэ колхозник Николай Антиподисович Попов ажаһуудаг» гэжэ бэшээтэй хабтагай хададганхай.

Б. ВАНЧИКОВ,
манай корр.

Мухар-Шэбэрэй аймагай.
«Коммунизм» колхоз.

КОМСОМОЛО[Й] БҮХЭСОЮЗНА[Й] СУГЛААНУУ[Д]

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулһан бүхэсоюзна комсомолой суглаанууд эхилбэ. Советскэ Союзай 350 мянган комсомольско организацинуудта бултандань тиимэ суглаанууд үнгэржэ, хорин гурбан миллион комсомолшууд хабаадаха юм.

Манай республикын 1127 комсомольско организацинуудта 65463 гэшүүдэй хабаадалгатайгаар эдэ суглаанууд үнгэрхэ. Тэдэ суглаануудта аха нүхэднай—коммунистнар, урданай комсомолшуудшье уригдаха. Бүхэсоюзна комсомолой нээмэл суглаанууд болохо гэжэ тэмдэглэе.

Сэрэгэй һайхан заншал баримталжа, байлдаанда унаһан нүхэдөө дурсан, мүхэшэгүй гэрэлтэ дурасхаалыень ёһолон хүндэлхэбди. Һайндэрэй урда болоһон эдэ суглаанууд дээрээ залуу хүбүүд, басагад Ленин багшынгаа захяа заабарие хэр зэргээр дүүргэнэбибди гэжэ зүрхэнэй халуун хөөрэлдөө дэлгэжэ, Коммунис партидаа үнэн сэхэ байһанаа үшөө дахин баталха гэжэ этигэнэбди.

Манай залуушуул хэзээдэшье ажалһаа тунхарижа байгаагүй. Ямаршье сагта хамсы шаман хүдэлжэ, ажалай амжалтатай нүхэсэн ябадагынь эли ха юм.

Мүнөө үедэ ВЛКСМ-эй обкомой адресаар ойн баярай хүндэлэлдэ юун түйлагдааб гэһэн рапортнууд заводуудай, фабрикануудай, шахтануудай, барилгануудай, колхоз, совхозуудай комсомолой эхин организацинуудһаа олоор ороно. Мүнөө жэлдэ манай залуушуул муу бэшээр хүдэлөө даа. Таряа хуряалгын үедэ республика доторнай комсомол-залуушуулай 723 агрегат, звено хүдэлөө. Гүрэндэ таряа тушааха республикынгаа түсэб болзорһоонь урда дүүргэһэн хэрэгтэ залуушуулай хуби горитой байха.

Таряа хуряалгын үедэ Мухар-Шэбэрэй, Зэдын, Бэшүүрэй, Сэлэнгын болон бусад аймагуудай залуу таряашад аха нүхэдтээ хамта абьяастайгаар хүдэлжэ гараа.

Һайндэрэй урда тээ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой комсомол-залуушуулай 4 агрегат оролсоһон юм. Иван Лаптевай, Григорий Степановай агрегадууд илангаяа һайн амжалта түйлаа. Жэшээнь, Иван Лаптевай агрегат арбан үдэр соо зуун наян гектар хадажа, 3 мянган центнер таряа сохиһон байна. Үдэрэйнгөө нормые 160—180 процент хүрэтэр үлүүлдэг һэн. Иимэрхүү жэшээнүүд республика доторнай олон ааб даа.

Промышленна предприятинуудай комсомолой организацинууд мүн лэ социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой комсомолшууд ябана. Тэдээнһээ таһарангүй ябагша сэмбын фабрикын, мяха-консервын комбинадай, Кабанскын аймагай Тимлюйгэй цементын заводой залуушуул магтаалда хүртэмөөр...

Мүнөө хаа хаанагүй боложо эхилһэн һайндэрэй суглаанууд эмхитэйгээр үнгэржэ байна. Түнхэнэй аймагай «Сибиряк», Бэшүүрэй аймагай «Дружба», Загарайн аймагай «Гигант» колхозуудай, ЛВРЗ-гэй цехүүдэй комсомолой эхин организацинуудта суглаанууд һайнаар үнгэрөө.

Эдэ үдэрнүүдтэ хэдэн олон залуу хүдэлмэришэд, колхознигууд, һурагшад ленинскэ комсомолой зэргэдэ орохоор бэеэ бэлдэжэ байнхай. Энэ хадаа залуу хүнүүдэй зүгһөө хэгдэхээ байгаа угаа ехэ удха шанартай гражданска алхам ха юм. Комсомолдо орохоёо байгшадай олониинь наһан соогоо эгээл түрүүшынгээ харюусалгата хэрэг бэелүүлжэ байһаниинь ойлгосотой. Олохон хүбүүд, басагад коммунистнарай зууршалгаар комсомолдо орожо байһаниинь бүришье һайшаалтай.

Түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, комсомолдо ороһон нүхэд организациингаа урда харюусалгатайшье, найдамтай түшэлгэтэйшье байһанаа мэдэрхэ ушартай. Комсомольско организаци бүхэн шэнэ гэшүүдтээ тус тудтань ямар даабари үгэхээ бодожо үзүүжэн. Комсомолой даабаринууд организациин шэнэ гэшүүдтээ хэр зэргэ этигэдэг байһыень харуулха ушартай.

Тиимэ даа! Шэнэ гэшүүдые зэргэдээ шэлэн абахадаа, комсомол тэдэнэйнгээ үзэл бодол хүмүүжүүлхын түлөө партиин урда харюусаха болоно. Тиимэһээ эдир хүбүүд, басагадай үзэл бодолойнь хүгжэлтые зүб замаар шэглүүлхэеэ оролдохо уялгатайбди. Мүнөөдэр бидэнэй марксизм-ленинизмын теорие ёһ[...] бодолоо болбосоруулан, [...] шудалхаяа оролдохобди. [...] гээ эрэлхэг габьяагай [...] дээрэ залуушуулые [...] зуураа, идейнэ талаар[...] ги, журамтай байхаар [...]

Советскэ Союзай Ком[...] комсомолдо саг үргэлж[...] хандуулна. «ВЛКСМ-эй [...] залуушуулые коммунис[...] мүүжүүлхэ зорилгонууд [...] һэн КПСС-эй ЦК-гай то[...] оной октябрийн 6-да т[...] Тус тогтоол—түрэл пар[...] сомолые эсэгэ ёһоной [...] ралаар хүреэлжэ байһа[...] гэ гэршэ мүн. Партиин [...] Комитет ВЛКСМ-эй таби[...] дүн гаргаба.

Ленинскэ комсомолой [...] зам хадаа социалис Эха[...] хүдэлмэришэн ангиин т[...] мунис партиин хүтэлбэр[...] таһаа илалтада дабшан[...] арадайнгаа түүхэтэй [...] той. «Табин жэлэй ту[...] КПСС-эй ЦК-гай тогтоо[...] дэнэ,—комсомолой зэргэ[...] хүү миллион хүн үзэ[...] һургуули гараа, тэдэнэй [...] лиониинь КПСС-тэ абтаа[...] эмхидхэлэй ба хүмүүжүү[...] ябуулгань, манай Эхэ ор[...] ехэ түйлалтануудта оруу[...] тань сэгнэгдэн, Советскэ [...] бан орденоор тэмдэглэгдэ[...]

Мүнөө урланайхид[...] «...ямаршье тосхондо, [...] родто залуушуул, тон [...] юрыншье байг, ниитын [...] нэгэ зорилгые практичес[...] хэхэ ёһотой» гэһэн В. [...] заабари манай замые [...] зандаа.

КПСС-эй ЦК тогтоол [...] сомолой урда, совет [...] табигдаһан шухала зор[...] анхарал хандуулан, ком[...] манай алларта залуушуу[...] бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээ[...] бэзэ гэжэ этигэжэ байһа[...] нэ. В. И. Ленинэй түрэһө[...] лэй ойн дүтэлжэ байхад[...] басагаднай ажалайнгаа [...] литическэ эдэбхиеэ улам [...] гэжэ, коммунизмын ила[...] хэрэгтэ хубитала оруулх[...]

Т. ШАН[...]
ВЛКСМ-эй обкомой [...]
даагшын [...]

АЖАЛАЙ БҮТЭЭСЭ ДЭЭШЭЛЭ[Э]

Хандагатайн леспромхоз республикымнай ой модоной промышленностиин томо ажахы юм. Энэ предприятиин экономико улам хүгжэжэ байна. Жэл ерэхэ бүри шэнэ барилга урган бодоно, леспромхоз шэнэ техникээр хангагдана.

Леспромхозой томо пунктын нэгэн —Эхи-Горхоной модо бэлэдхэлэй пункт жэл бүри 140 мянган кубометр модо шэрэдэг юм. Бага бүтээсэтэй ЗИЛ-157 автомашинаар һая болотор модон шэрэгдээ. Халаан соо энэ машинаар 40 кубометрһээ үлүү ехэ модон шэрэгдээгүй юм. Харин мүнөө модо шэрэлгэдэ ЛТ-13 гэжэ тракторна поезднууд хэрэглэгдэдэг болоо. Энэ поезд нэгэ доро 40 кубометр модо шэрэхэ шадалтай.

Шэнэ технико хэрэглэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ горитой ехээр дээшэлээ. Тракторна поездые жолоодогшо Виктор Баторов һаяхан ажалдаа шэнэ амжалта түйлаба. Тэрэ нэгэ халаан соо 164 кубометр модо шэрээ. Нэгэ хүнэй халаан соо шэрэһэн энэ модон түмэр замай гурбан вагондо ашагдаха юм.

Томо энэ предприяти[...] мэришэдэй ажабайдал у[...] жаруулагдажа байһаар. Ш[...] байрануудта модошод нүү[...] Мүнөө үеын эрилтэ ханг[...] хёогдоһон проектээр е[...] һаруул гастроном бари[...] дошодой үхибүүд спорт[...] залтай болоһон байна. [...] эндэ ехэ столово баригда[...] гүүтэй болоо.

Леспромхозой түсэбһөө [...] оруулагдаһан мүнгэ зөө[...] госбанкһаа урьһаламжа [...] шэнэ эдэ барилганууд боди[...] байнхай.

В. СТ[...]

Буряадай модо болбосоруулгын комбинадта хүдэлдэг Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Валентина Хороших В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Тэрэнэй хүдэлмэрилдэг цехэй коллектив үйлэдбэриингээ түсэб хододоо болзорһоонь урид дүүргэнэ. Продукциинь шанар һайн. Зураг дээрэ: Валентина Хороших.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ХАРАНХЫ ҺҮНИИН ОДО[Д]

НАМАРАЙ сэлмэг үдэшэ боложо, Хужартын станиие зүг бүхэнһөөнь хүреэлһэн хабтагай үргэн тала, тариалан боро хараанда хушагдаба. Зүүн хойтохи Эмээл үбэрэй хоёр бүхэн тэнгэриин хаяаһаа илгаран тобойлдоно. Тэдэ нюсэгэн гүбээнүүдэй наада хаягаар намарай паар хахалжа ябаһан тракторнуудай галнууд яларна. Тугаар дэбтэр дээрээ бэшэжэ абаһан тоонуудни һанаанда ороно: «Намарай паар хахалха түсэбынь 600 га. Сентябриин 30 болотор 640 га хахалагдаа...»

— Хэдэхэн хоногой саада тээ энэ зүүн талын полинууд дээрэ комбайнууд хүдэлжэ байһан аад, харин мүнөө үргэлжэдөө хахалагдашоод байна бшуу даа. Эдэ табан трактористнуудшни үдэртөө полиин һолоомо сэбэрлээд, һүниндөө газар хахалдаг юм. Гайтайл шангаар хүдэлнэ даа. Трактористнууд Доржи Доржиев, Даша Рантапов, Дамба Дампилов гэгшэд тус тустаа үдэр бүри арбаад гектар хүрэтэр хахална,—гэжэ тракторна бригадые даагша, коммунист Жаргал Хуриганов Эмээл үбэрэй наагуур субаһан галнууд тээшээ харан намда хөөрэнэ.

Таряаша хүнүүдэй сэдьхэл зүрхые хүлгөөһэн халуун ажалай, ургасын баярай үдэрнүүдэй, комбайн машинануудай гэрэлээ толоруулһан газарай одото һүнинүүдэй һайхан хаһа үнгэржэ байнал! Хүнүүд хүсэд унтанагүй, унтаха, амархашье гэнэгүй. Хужартын тоогой галнууд һүниндөө дууһан яларна, гурбан халаан соо эмхидхэгдэһэн эршэтэй шанга хүдэлмэриин дуун хүнхинэнэ. Комбайнһаа орооһо зөөдэг жолоошод зайн галаар гэрэлтүүлэгдэһэн талмай дээрэ тарлагаа буулгуулаад лэ, үндэр хорёогой үүдээр газаашаа гаража, хайшаашьеб һүниин харанхы руу шэглэн ошоно. Орооһо сэбэрлэжэ байһан машинануудай дэргэдэ бүлэг хүбүүд, басагад тухашаран хүдэлнэ. Таряа сэбэрлэдэг орёо оньһото үндэр томо агрегат жэнгирнэ.

— Час дотор арбаад тонно орооһо сэбэрлэжэ гаргаха хүсэтэй энэ агрегат тодхогдожо, ажалыемнай ехэл хүнгэдхэбэ. Энээнэйнгээ хажууда мүнөө жэл шэнэ склад баринхайбди. Тиигэжэ сэбэрлэгдэһэн үрэһэн тусхай хоолойгоор сэхэ склад руу таһалгаряагүй оруулагдажа байна. Һүүлэй хэдэхэн хоног дотор түрүүшын мянгаад центнер үрэһэн сэбэрлэгдэбэ,—гэжэ тоог дээрэхи машинануудые хүдэлгэдэг механик Бимба Батуев хөөрэнэ.

Тоог дээрэһээ орооһо ашаһан автомашина шэгнүүр дээрэ ерэбэ. Энэмнай таряа тушаалгада һайнаар хүдэлһэнэй түлөө магтаалда хүртэһэн Хяагтын «Сельхозтранс» АТХ-гай жолоошон Петр Баталов байгаа. Шэгнүүршэн Василий Чагдуровай накладной бэшэжэ үгэһэнэй һүүлээр тэрэ табадахи рейстээ гараба. «Дружба» колхозһоо гүрэндэ худалдагдаха таряанай гурбанай хоёр хубинь гэхэ гү, али 10 мянган центнерынь Хужартын тоог дээрэһээ тушаагдаха болоно. Шэнэ дүн согсологдоно: бүхыдөө 9000 центнер ургасын дээжэ Мөөрөөшын таряа бэлэдхэлгын пунктда тушаагдаа.

АЛТАН ОРООҺОН урдана. Гүрэнэй амбаар руу, үрэһэнэй, страховой жасын, эдеэ хоолой болон малай тэжээлэй тариан складууд руу... Таряашадай гараар ургуулагдаһан баян ургасал даа! Хабартаа тарилгын агрегадуудта прицепщигүүдээр хүдэлһэн хүнүүдэй олонхинь мүнөө тариан далайн дундуур тамарагша корабльнуудые жолоодон ябанал.

Эды орой харанхы болобошье, комбайнернууд полиһоо бусанагүй. Дежурлажа байһан тогоошон Гончик Цыбенов халуун сайгаа шэрэм дээрээ табижархёод, тэдэнэй ерэхые хүлеэнэ. Мүнөө хуряагдажа байһан поли дээрэ харанхы үдэшэ комбайн ябуулхада бэрхэтэй байһан тула ажалаа һаруулда дүүргэхэ зүбшөөл заабари үгтэһэн ха юм.

Аяар тэрэ урда гүбээнүүдэй хүтэл ташалангаар хуряалгын агрегадуудай галнуудаа ялаpуулан ябаха харагдана. Ажал һаяар дүүрэхэ янзагүй. Орооһо зөөгшэ жолоошод тоог дээрэ ашаагаа буулгаад лэ, тэдэ холын галнууд тээшэ шэглэн ошоно. Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө хойшо комбайнуудые һаадгүйгөөр хангажа байһан жолоошодой нэгэн Улан Дамбаевшье полиин дундуурхи харгыгаар табилуулна. Гэнтэ харгы годиржо, гүнзэгы хонхор жалгые үгсөөд, удаань эгсэ үбэр ташалан өөдэ гараба.

Далтын хүтэл ташалангай полидо хүрэжэ ерэбэбди. Үндэр газарай тариалан. Баруун хаягаар тээ доро Сүхэ мүрэнэй һалаа тохойнууд сайража харагдана. Комбайнууд полиин захада гаража, харанхы хабшал жалгын үндэр эрье дээгүүр тойроод, шэнэ загуун татажа оробо. Түрүү зэргэдэ урдын суута комбайнер Дашижаб Гумпылов найгажа ганхашаһан хоолосуудые гэрэлтүүлһэн талынгаа онгосоор хадагдаагүй полиие һэтэлэн, харгы татажа ябана. Хойноһоонь бусад комбайнууд һубарилдан дабшана.

— Аймшагтай хэсүү газар. Халтал гээ һаа, комбайн хүмэришэхэдөө болохо. Юрэдөө эдэ участогуудаа мүнөө үедэ дуу һажа үзэхые сухэршоод ябанабди,—гэжэ хөөрэхэ зуураа, Дашижаб Табхаевич газарһаа харасаяа һалгаангүй, комбайнаа болгоомжотойгоор ябуулна.

Далтын полинууд эгсэ ташар байхаһаа гадна, һүүлшын борос, һалхинаар тарианиинь хэбтэшэнхэй, хуряахада бэрхэтэй болоо бшуу. Эндэ комбайнернууд хамаг шадабаряа гарган хүдэлнэ. Дайнда үрөөһэн хүлөө шархатажа, протезтэй болоһон сэрэгшэ Дашижаб Гумпыловта бүришье бэрхэ байна ёһотой гэжэ һанахаар. Мүн үрөөһэн хүлдөө протезтэй фронтовик Базар Цыдыпов баһал өөрынгөө комбайниие жолоодон ябана. Эдэнэрэй оньһото техникэ жолоодохо ажалаа орхёогүй, үндэр шадабаритай, бэрхэшээлһээ сухаридаггүй хатуу зоригтой тариаша хүнүүд ха юм. Шэнииисын ургаса сэхээр хуряажа ябаһан талын онгосонууд жолоо алдуулмаар уруудам хотогорнуудые гаталан, эгсэ ташалан дабан, һаадгүй урагшаа дабшана. Эгээл ехэ дүршэл шадабаритай комбайнернууд бэрхэтэй газарай ургаса хуряажа ябанал. Тиигэншьегүй яахаб. Гансашье гэнэ усалгүйгөөр комбайнуудаа ябуулхын тулада бэшэ, мүн эрьежэ унашаһан таряае һайса хуряажа абахын тулада дүршэлтэй механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ һэлгэлтэгүйгөөр оньһото техникынгээ жолоо барижа ябана бшуу.

Далтын ташалангай 225 гектар шэниисэ хуряагдажа дүүрэнтэжэ байна. Эсэхэ сусахые мэдэнгүй, һүни үдэрые илгангүй хүсэтэ техникээ хүнхинүүлэн, хээрэ талада хүдэлжэ ябаһан эдэ хүнүүд ёһотойл баатарнууд лэ. Тэдэнэй олонхинь энэ бэрхэтэй участок дээрэшье үдэрэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Сентябриин гушаад болотор 600 гаран гектарай таряа һайн шанартайгаар хуряаһан Д. Т. Гумпылов колхозойнгоо комбайнернуудай дунда эрхимлэжэ гараа. Мүн[...] нернууд Б.-О. Аюше[...] Улаханов болон бусад [...] зорто 300 гаран гект[...] хуряажа, хоёр-гурбан [...] центнер таряа суглуу[...] бо.

Эдэнэр ургасаяа [...] хуряана. Ажалаа зүбө[...] хэһэнэй ашаар комба[...] тээсэ ехэтэйгээр хүд[...] орооһо зөөдэг автома[...] зүбөөр хубаарилагдан [...] дана. Тиимэһээл энд[...] һаатанагүй. Комбайну[...] һубэнүүд бүглэгдэжэ, [...] орооһо тариан гээлтэ [...] оруулагданагүй.

Халуун ажалай гула[...] һон Хужартын станай [...] ямар нэгэн соёлой ба[...] гээр толорно. Шэнэр [...] дайһан уужам таһа[...] амаралтын байрануд [...] соонь ариг сэбэр. һа[...] лаан. В. И. Ленинэй [...] 100 жэлэй түүхэтэ ойе [...] түрэтэйгөөр угтаха ур[...] түсэбтэ табан жэлэй [...] рилгонууд ханаарнь [...] хэй. Хуряалгын хүд[...] социалис мүрысөөнэй г[...] дайшалхы хуудаһан эл[...] та харагдана. Улаан [...] торнь хүдэлмэришнгөө [...] «Серенада» радиоло[...] һэн хүгжэм дуу шагна[...] маниинь шатар наада[...] газетэ уншана.

Таряашад хойто жэл[...] сада газараа бэлдэжэ, [...] паар хахална. Тэдэнэр [...] тушаагдаха орооһоё с[...] үрэһэ хүрэнгэеэ бэлд[...] тэрэ хойто зүгтэ, Сүх[...] бэеэрхи Далтын гүбэ[...] гуудаар ургаса хуряа[...] комбайнуудай галнууд [...] гээр толорно. Таряаш[...] дэй габьяата ажалай һ[...] дэг мэтэ һүниин харан[...] субасалдана...

Д. ДУГА[...]
манай [...]

ГАЙ холын хада ууланууд
hoo эхи абаhан Баргажан
ын үргэн тала дайдын дун-
ээр долгёо мэлмэрүүлэн
Байгал далайдаа шуд-
Байгал далай баатар хү-
гээ асарhан бэлэгүүдые
абажа, бахардаhан долгёо-
тана.

ганай леспромхозой мо-
даг хүдэлмэришэд үдэр
, үбэл зунгүй эршэ зорим-
ажаллажа, Эхэ оронлоо
ээ модо бэлдэжэ тушаахаар
на. Модо отоллог хэлэн
бага комплексно бригада-
лундаhaa Иван Скосыр-
хүтэлбэрилдэг бригада эр-
шаараа онсо шалгарна.
и шахуу жэл соо модо
нилээд ехэ дүй дүршэлтэй!
и Иван Иннокентьевич
ский нүхэдэйнгөө дунда
ай даа!

оной намар hэн. Эхэ оро-
модо бэлэдхэлэй про-
ностиин хүдэлмэришэд
түрүүшынхеэ «Ой модоной
ошлагшын hайндэрые»
ахын тула ёhотой мүрысөө

дэлгэрүүлээ hэн. Тиихэдэшье Иван Скосырскиин бригадынхид түрүүлжэ, табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй түсэбые сентябрь hара соо дүүргэжэ, олоной магтаалда хүртөө hэн.

...Залгаа ута нарhан модон абяатайгаар унана. Бригадын гэшүүн, модо отологшо моторист Георгий Яречин «Дружба» хюрөөгөө хүнгэхэнөөр абажа, нэгэ модонhoo нүгөө модондо хүнгэн солбоноор дүтэлэн ошожо. Хүхэ дүлэ хаяhан хюрөөгэйнгөө хүсэ мэдүүлэн отолно. Модон унана. Шорой тооhон бурьяна. Тойроод эршэтэ ажал бусална, ёhотой тэмсэл эндэ дэлгэрнэ. Трактор жолоодогшо унагаагдаhан модондо трактораа дүтэлүүлжэ, булад аргамжаар модо гохолхо гэжэ түхеэржэ байба.

Гэнтэ дүтын бригадын хүдэлмэришэд шанга шангаар халихаралдан, малгайнуудаа дээшэнь шэдэнэ. Юун болооб? Теэд зогсохо сүлөөгүй Иван Скосырский хэдэн олон модо багсалан шэрэhэн трактораа хүсэтэйгөөр урагшань зүдхүүлжэ, модо таллуулна.

ТАЙГЫН ЭЗЭН

Хүршэ бригадынь хүдэлмэришэд согтой хүхюунээр энеэлдэн, шанга шангаар дуугаралдажа. Иванай жолоодожо ябаhан тракторай урдаhaa гүйлдэбэ. Автомашинануудта модо ашадаг кранай жолоошон Санжи Шабосоев хамагай урда гүйжэ ябана. Харахан нюдэниинь хурсаар гэрэлтэн ялалзана. Гүйжэ амидашанхай. Юушьеб даа тэрэ хэлэнэ. Гараа үргэнэ. Иван тормозоо даража, трактораа зогсообо. Теэд кабина соohoo гаражашье үрдибэгүй. Хүдэлмэришэ хүдэр хүбүүд Иваниие абажа, дээшэнь шэдэнэ, годон абаад дахяад лэ дээшэнь шэдэнэ. Улаань баяр баясхаланта мэдээ тэрээндэ дуулгаба, Ленинэй орденоор Иван Иннокентьевич Скосырскиин шагнагдаhан тухай.

Юрын хүдэлмэришэн. Эдир залуу наhанhaa тайга соо хүдэлhэн. Хэды мянган кубометр модо бэлдэжэ, Эхэ оронойнгоо шэнэ шэнэ барилгануудта эльгээгээ гээшэб? Теэд ямаршье сагай тудаа haa, халаанайнгаа даабари дүүргэнгүй бусаhан үдэрөө тэрэ hанабагүй.

Тэрэ гэhээр хоёр жэл үнгэрбэ. Баргажанай баян тужа соо эршэтэ ажалай аялга замхаагүй. Улам ехэ модо бэлдэхын тула хүдэлмэришэн бүхэн шэнэ онол арга ажалдаа нэбтэрүүлээ.

— Иван Скосырский мүнөөдэрэй ёhотой герой даа, — гэжэ Баргажанай леспромхозой модо бэлэдхэлгын Лебяжинска пунктын мастер Василий Семенович Михайлов омогорхон хэлэнэ. Байгша оной найма hapa соо түрүү бригадынхид 5000 кубометр модо түсэбhөө гадуур отолжо, арадай ажахыда үгэбэ.

Бидэнэр түрүү бригадынхидта хүрэжэ ерэбэбди. Байгал далай тээhээ хүбэн сагаан үүлэн бөөгнэрэн гаража, сэлмэг хүхэ намарай огторгойе бүрхөөнэ.

— hалхин болохонь. Хоёрдохи хюрөөгөө асарагты, модо горитойхоноор унагаажа үрдие. Хожом модоёо шэрэхэбди!—гэжэ Иван Иннокентьевич нүхэдтөө зали забда үгэнгүй, огторгой шарайшалан ехэ яараhан хэбэртэй трактораа зогсообо. Хоёрдохи хюрөөгөө абажа, зулгы ута нарhан модондо «Дружба» хюрөөгөө хүдэлгэжэ захалба. Модод хойно хойноhoo hубарин унана. Иванай хасарhaa хүлhэн лэбшэн урдана. Эдэ бүгэдэдэ анхаралаашье табингүй, тэрэ шадамар бэрхээр хүдэлжэл байгаа hэн. Уданшьегүй ойн модод шуурган найгажа, Байгал тээhээ hалхин хүсэтэйгөөр үлеэжэ захалба. Иимэ hалхитайда модо унагаахын аргагүй. Хоёр хюрөөгөө зэргэ табихадаа, энэ бригадынхид нилээд ехэ модо унагааhан байба. Модо шэрэдэг трактор дахяад лэ таршаганажа, Иван Скосырский дээдэ складта модоёо таллуулан шэрэжэ захалба.

Модоной гэшүүhэ сэбэрлэдэг Александра Корчагина хурса эритэ hүхөөр модоной ян хатуу гэшүүhэ сабшан сэбэрлэнэ. Теэд эндэ аятай зохид үнэрөөр хангалтаhан түүдэг носоногүй, модоной гэшүүhэн галдагданагүй.

— Гэшүүhэ галдахада модоной үрэhэтэй борбоосгой дүрэжэ hалана. Тиимэhээ залуу модоной ургаха хэрэгтэ хохидол ушаруулагдана бшуу. Нэгэ хоёр жэлэй үнгэрхэдэ, модоной гэшүүhэн үмхирэн hалажа, залуу мододой ургахада таатай үтэгжүүлгэ боложо үгэнэ. Энэ арга хэрэглэhэнэй ашаар бидэнэр ажалайнгаа бүтээсые 5 процент дээшэлүүлhэн байнабди,— гэжэ тэрэ эхэнэр хөөрэнэ.

Иван Скосырский өөртөөшье, хамта хүдэлдэг нүхэдтөөшье шанга эрилтэ табина. Тиигэжэ тэрэ хэлэhэн үгэдөө хүрэдэг, урдаа табиhан хараа бодолнуудаа хүсэлдүүлжэ шададаг юм. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригадын хүдэлмэришэд оньhон техникэеэ бүтээсэтэйгээр ашаглажа, үдэр бүри 80 кубометр модо отолхо нормоёо 150-да хүргэнэ. Тэдэнэр табан жэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ зорилготойгоор социалис уялга абаад, түйлаhан хамаг амжалтаяа В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулха гэжэ шиидэнхэй.

Коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн энэ бригадын хүдэлмэришэд урагшаа эрмэлзэhэн hанал бодолтой. Эршэ зоримгойгоор ажаллаhан Иван Скосырскиин бригадынхид hapa бүридөө 2100 кубометр hайн шанартай модо бэлдэжэ алдаршана.

«Забайкаллес» комбинадай модошодой дунда нэрэтэй солотой болоhон түрүү бригадир, коммунист Иван Скосырский энэ бригадые шэнэ шэнэ илалтанууд тээшэ дахуулан уряална.

К. ЖАМЬЯНОВ,
манай тусхай корр.
Баргажанай леспромхоз.

Россин эгэшэ дүү республиканууд

ТАСС-ай корреспондентнүүд мэдээсэнэ

ИЛЬИЧЭЙ ЛАМПОЧКАНУУД ЯЛАРНА

...ТСК. Яхадай АССР-эй ниислэл хотын предприятинууд, эмхи ...дай хэрэглэмжэ хангахын тула нүүрhэ зөөлгын, түлеэ бэ... хэмжээн энэ жэлдэ нилээд хороо. Город руу газ ерэжэ, ...шие баярлууланхай. Хүнэй ябажа шадахагүй намаг налхи, ...тайга, түргэн урасхалта горхонуудые дабаhан, 340 километр ...трубопровод татагдаа. Мянгаад шахуу гэр байра, олохон ко...рубсаhа угаадаг, арhа элдэдэг комбинадууд, гурбан завод, ту...электростанци шэнэ түлишэ хэрэглэдэг болобо.

... таба-зургаан жэл соо Якутск, тэрэнэй оршон тойронхи ...д газаар бүрин хангагдаха юм. Харин 30—40 жэлэй саада ...нууд шабар пеэшэнэй түлүүр соо гал носоожо гү, али зом...тааажа гэрээ гэрэлтүүлдэг, дулаасуулдаг байhан. Мүнөө рес...ын эгээн холын булан хизаарташье тиимэ хуушанай байра... болонхой. Түлүүрэй орондо газаар дулаасуулдаг плитанууд. ...нуудай орондо электро- лампочканууд яларна.

«ОЙН ХУБА» БЭДЭРЭГШЭД

...КАР-ОЛА. Юринскэ леспромхозой хүдэлмэришэн Василий ...вич Левый гэгшые зундаа тосхондо хаа-яа хаража болохот. ...оол абаад, мотоциклдаа hуужа ой тайга худар ябашадаг юм. ...бэлдэг энэ хүнэй hapa бүриинь салин хүлhэн байгша ондо ...ээр 400 түхэригhөө дээшэ болоо.

...й Иванович сагаан смолаа суглуулдаг. Тэрэнииень хүн зоч ...уба» гэжэ нэрлэдэг юм.

... мэргэжэл балайшье олон хүндэ танил бэшэ байха. Энэнь ... солбон, шадамар бэрхэ, тэсэбэритэй байха эрилтэ табидаг, ...шаар ажал.

... бүхэнэй участогта 5—7 мянган модон бии байха. Тиихэдээ ...нуудаа бэряад, сезон соо 40 дахин модон бүриин хажууда ... үдэр бүри 30 километрhээ доошо бэшэ зайе гаталха ушартай ... Таба hарын туршада хэды километр ябаха болоно гэээшэб? ...арбан жэл соо нарhанай смолагай дууhатар хэды ...зайе гаталха, хэды дахин эрьехэ болоноб? В. И. Левый май...ябрь болотор 13 тонно смолаа суглуулжа, гурбан жэлэй түсэб ...

...гша ондо 3 миллион бороонхо нарhанай смола суглуулагда... бүри 2 мянган тонно хүрэтэр смола суглуулжа, 1,5 миллион ... түхэригэй продукци тус республика тушааха болоно. ...аран янзын промышленна продукци смолаhaa гаргажа абадаг

«АМТАТА ХООЛОЙ ЗАМ»

...ДЖОНИКИДЗЕ. Энэ жэлэйхи шэнги яблока, груша, сливэ, ..., виноградай иимэ баян ургаса hүүлэй үедэ хараhанаа Осетиин ...нууд hананагүй. Хадын саадууд болон огородуудай бэлэг за... хойно хойноhoo эльгээгдэжэ, варени, компот, маринад, шүү...моод гарана.

... жэлэй хоёрдохи хахадай тоодо оруулан, Карциинска завод ... ургамалнуудай, овощой 20 вагон консервэ эльгээбэ. ...нско ба Черменскэ заводуудай хүдэлмэрилэгшэд Алтайн хи...Зүүн Сибирь, Алас-Дурна ба Холын Хойто зүг худар 10 мил...баанха компот, үгэрсэ, помидор, томадай шүүhэ ябуулаа.

КАЗАНИИН ХЭБҮҮДЭЭР

...ЗАНЬ. Хүнгэн промышленностиин бүтээн гаргадаг зүйлнүүдэй, ... хунарай түхэл шанар шэнжэлдэг бүхэсоюзна институтда ги... шэнэ модельнүүдые харалга эмхидхэгдээд, Татарай «Спар...гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй түбэй лаборатори 289 түхэлэй мо...руулба. Тэдэнэй 105-ниинь «эрхим hайн», 135-ниинь «hайн» ...гналтэдэ хүртөө. Модельер А. Элден илангаяа ехэ оролдолго ... байба. Тэрэнэй дурадхаhан, үхибүүдэй гуталай 60 ондоо ...ээн дээдэ сэгнэлтэдэ хүртөө.

ХУДАЛДАА НАЙМААШАДТА ТААТАЙ

...БОКСАРА. Чувашай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин худалдаа ...най предприятинууд тусхай шэглэл мэргэжэлтэй боложо эхи...

...визор, радиоприёмник, ажаhуудалай электрическэ прибор, ..., эрхим сортын бүдүүдээр оёгдоhон хубсаhа хунар болон орёо ... гэжэ нэрлэгдэдэг бусад эд бараан хүдөөгэй тусхай универма... табигдаха юм. Худалдаа наймаанай тиимэ хорин предприяти... hарануудта нээгдэхэ, харин ерэхэ жэлдэ тэдэнь 70 болохо. ...тэй хамта мянга гаран магазинууд «Үдэр бүри хэрэгтэй эд ...ууд» гэhэн гаршагуудтай болохо. Иимэ ехэ эд бараанай тү...нь арбан магазин нээгдээд, хүн зониие хангажа эхилээ. Хүн ...ун тэндэ «орёо» товарнуудые захижа болохо.

ТУВЫН ТҮРҮҮШЫН УРАН ЗУРААША

...ЫЗЫЛ. Тувада анха түрүүн РСФСР-эй габьяата уран зураа...гнаэтэ нэрэ зэргэ Сергей Лапзыда олгогдоо.

...ын малшанай хүбүүн Сергей бага байхадаа hурагшадай дэб... тэhалагдаhан хуудаhан гү, али хуhанай үйhэн дээрэ хөөгөөр, ... haa, элhэ хайр дээрэ элдэб юумэ зуража эхилhэн юм.

...гуулээрнь—Казаниин уран hайханай училищида, Ленинградтахи ...ай нэрэмжэтэ институтда Сергей Лапзы тувынхидай дундаhaa ...эн hуража, 1959 ондо дүүргэhэн.

...83—1885 онуудта Тувадахи феодальна байгуулалтада эсэргүү ... хүтэлбэрилэгшэдэй образ харуулhан, «60 баатарай буhал» ... гэжэ зураг залуу уран зураашын горитой зохёол бүтээлнүүдэй ... байгаа. Тэрэнэй hүүлдэ «hайн дуратан партизанууд болохоёо» гэhэн зураг, тэрэшэлэн республикын малшад болон ангуушад... барилгашад ба геологуудай портредүүдые зураа. Эдэ зохёол...нуудынь үндэhэ яhанай өөрсэ шэнжээрээ, түрэл хизаар ба хүн ... дурладаг байhaараа онсо илгарна.

...Ленинэй декрет» гэhэн ехэ зурагаа уран зурааша мүнөө бүтээжэ ... Энээнээ Владимир Ильичэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюул...

ВАВОЖОЙ ВРАЧНУУД

...ЖЕВСК. Вавожой районно (хүдөөгэй) больницын 100 жэлэй ...түүлан, тэндэхи хизаар ороноо шэнжэлэгшэд тус больницын ... бэшээ.Ород Павел Федорович Калинин энэ нютагай зем... эмшэлгын газарай эгээн түрүүшын врач байhан, ехэ юумэ хэhэн ..., магтаалтай.

...Удмуртын хүдөөгэй зуу гаран hуурин, тосхонуудhaa ерэhэн үб...тэниие уйтан хабшуу байра соо үзэдэг hэн гэхэ. Революциин ур...ээ больница соонь 25-haa дээшэ койко байгаагүй юм.

...Харин мүнөө Вавожой больница—медицинын шэнэ техникээр хан...гаhан, эмнэлгын томо эмхи зургаан болонхой. Больницын зуугаад ...хүдэлмэрилэгшэдтэй коллектив соо тусхай дээдэ эрдэмтэй 15 врач ... Тэдэнэй дундаhaa Россин Федерациин габьяата врач, окулист ...ида Дмитриевна Шарапова, педиатр Мария Александровна Шу... на гэгшэдые тусхайлан дурдамаар.

...Удмур угсаата түрүүшын профессорнүүдэй нэгэн Степан Яковле... Стрелков, Ижевскэ медицинскэ институдые эмхидхэгшэ, мүнөө ...эй багша Вениамин Александрович Бушмелев гэгшэд эрдэм ... худар эрмэлзэhэн замайнгаа эхи табиhан байха.

...Удмуртын медицинскэ вузууд болон училищинуудта Вавожhoo ...н хүбүүд, басагад олоороо hурадаг.

Республикын арадай хиналтын комитедтэ

ХЭЖЭНГЫН АРАДАЙ ХИНАГШАД ТООСОБО

Хэжэнгын аймагай арадай хиналтын комитет тогтоогдоhоор жэл хахад болобо. Энэ үе соо арадай хинагшадай хэhэн хүдэлмэри тухай комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Г. С. Савельев Буряадай республикын арадай хиналтын комитедэй заседани дээрэ hаяхан тоособо.

Аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ, промышленна предприятинуудай, худалдаа наймаанай болон бусад эмхи зургаануудай хүдэлмэри hайжаруулха талаар арадай хиналтын комитет, тэрэнэй эдэбхитэд районно партийна организацида горитой туhаламжа үзүүлнэ гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

Ниитын малай үнгэрөөшэ үбэлжэлгэдэхи, хабарай тарилга, ургаса хуряалгадахи дутагдалнуудые элирүүлэн, саг соонь хэмжээ абаха, гүрэндэ хүдөө ажахын продукци худалдаха түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ арадай хиналтын зүгhөө илангаяа халуун анхарал хандуулагдаhан байна.

Гүрэнэй ба кооперативна эд зөөри бүрин хүсэд байлгые ниитээрээ шалгалтын үедэ Хэжэнгын арадай хинагшад ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Гэбэл, Хэжэнгын совхозрабкоопто удаан саг соо үбэршэлгэ хэжэ байhан Орловагай бүлэгые элирүүлээ. Эд бараанай сэн нэмэжэ, элдэб хуурмаг хэрэг хэжэ, тэдэнэр 20 гаран мянган түхэригэй кооперативна зөөри үбэршэлhэн байба.

Хэжэнгын совхозой хонишон Дугаров хамтын мал муугаар харууhалжа, олон хурьга үхүүлhэн аад, тэрэнээ далдалдаг байhанаа элирүүлэгдэжэ, сүүдэй шиидхэбэреэр хоёр жэлээр эрхэ сүлөөгөө хаhагдаhан байна.

Энэ мэтэ олон дутагдал элирүүлэгдэжэ, зохихо хэмжээнүүд саг соогоо абтаа.

Улад зоной хубиин мэдэлэй мал тогтоогдомол нормодонь оруулха тухай арадай хинагшад шанга эрилтэ гаргаа.

Тэдэнэрэй хинажа үзэхэдэнь, зарим малшад ниитын hүрэгтэ хубиингаа мал олоор байлгажа, миинтээр тэжээдэг гэжэ элирээ. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын совхозой ахалагша хонишон Вера Жамсуева совхозой 398 толгой хониной hүрэг соо 185 толгой хубиин хони, тэрэ тоодо өөрынгөө 35 толгой хони харууhалдаг байба.

Арадай хинагшадай дурадхалаар, хубиин мал тогтоогдомол нормодо оруулха талаар мүнөө Хэжэнгын аймагай бүхы сомсельсоведүүдтэ, hуурин тосхонуудта эрид хэмжээнүүд абтажа байна.

Хэжэнгын аймагай арадай хинагшадай ажал хэрэгтэнь зарим тэды hайн талынь тэмдэглэхэтэеэ хамта, республикымнай арадай хиналтын комитет тэдэнэрэй хүдэлмэриин дутуу дундануудыень зааба. Тодорхойлон хэлэбэл, тэдэнэр арадай хинагшадай бүлэг, постнуудта туhа дэмжэлгэ hулаар үзүүлнэ. Ушар тиимэhээ хүдөө нютагуудтахи олохон бүлэгүүд эдэбхи багатайгаар хүдэлнэ. Жэшээнь, таряа хуряалгын үедэ Худанай совхозой бригаданууд, комбайнуудай агрегадууд дээрэ хиналтын постнууд эмхидхэгдээгүй. Энээнhээ уламжалан хэлэхэдэ, ургаса хуряалгые зарим газарта гээлтэтэйгээр үнгэргэhэниинь гайхалтай бэшэ.

Хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө тэмсэл хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулха хэрэгтэ ниитэ эдэбхитэд hулаар хабаадуулагдана. Хиналта, шалгалтын хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ, шэнэ онол арганuudта пост болон бүлэгүүдэй гэшүүд хангалтагүйгөөр hургагдана. Тэдэнэрые суглуулжа, семинар хэхэ ябадал тон үсөөн үзэгдэнэ. Арадай хинагшадай хэжэ байhан ажал ябуулга тушаа арад зондо тунхаглагдан мэдээсэгдэнэгүй. Олонхи ажахын, предприятинуудай бүлэгүүд арадай хиналтын самбаргүй. Бүлэгүүдэй түрүүлэгшэнэр өөhэдынгөө ажал хэрэг тушаа үргэн зоной дунда тоособогоо хэнэгүй, ойлгууламжын хүдэлмэри hулаар ябуулна.

Аймагай хиналтын комитедэй дэргэдэхи штатнабэшэ таhагууд эдэбхи багатайгаар ажаллана. Тэдэнэр хүдэлмэриин түсэб табидаггүй, арадай хиналтын бүлэгүүдтэй холбоо барисаа багатай. Штатнабэшэ таhагууд хаа-яа шалгалтын хүдэлмэри ябуулхадаа, тэрээндээ нютагай Соведүүдэй, профсоюзуудай эдэбхитэдые хабаадуулхые оролдодоггүй. Комсомолой «прожекторэй» эдэбхитэдые өөhэдынгөө хүдэлмэридэ хамжуулхые hанамжалдаггүй гэжэ мүн лэ тодорбо.

Эдэ дутуу дундануудаа усадхахыень, хиналта, шалгалтын хүдэлмэриин хэмжээ юрэнхы дээрэнь эрид hайжаруулхыень Хэжэнгын аймагай комитедтэ эрилтэ хэhэн дэлгэрэнгы тогтоол республикын арадай хиналтын комитет баталан абаба.

А. СТРЕКАЛОВСКИИ.

Надежда Ильинична Квасова 16 жэл соо арад зоной элүүрые хамгаалха хүдэлмэридэ ажаллажа байнхай. Мүнөө Улаан-Үдын Ленинэй ордено мяха-консервнэ комбинадай врачебнэ пунктые даагшаар хүдэлнэ. Надежда Ильинична комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай эрхэ байдалаар хододоо hонирходог, хүдэлмэришэдэй дунда медицинын талаар ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байдаг юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. И. Квасова.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

САГ СООНЬ ДҮҮРГЭХЫН ТУЛАДА

Захааминай аймагай хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг комбинат түсэбөө hapa бүри дүүргэдэг, республика соогоо түрүү зэргэдэ ябадаг. Ажалшадай эрилтэ шадаал haa hайнаар хангахые оролдохо зуураа, илангаяа хүдөө нютагуудай зонhoo орohон захил түргөөр бүтээхые хүсэдэг.

Гол түлэб мал ажал эрхилдэг Захааминай аймагай колхоз, совхозуудай ажалшад олон гүүртэ, отарануудаар, түб тосхонуудhaa холуур ажаhуудагынь мэдээжэ. Тэдэнэрые ажалhaань hамшаангүй, гар үзүүрэй юумээр хангаха шухала гэжэ Захааминай комбинадай хүтэлбэрилэгшэд ойлгодог, бодото хэмжээнүүдые абалаг байна.

Хубсаhа оёхо захил абаха, гутал заhабарилхаhaa эхилээд, хангалгын хэдэн хүдэлмэри бэелүүлдэг гурбан нүүдэл мастерской—тусгаар түхеэрэгдэhэн автомашина нэгэшье үдэр hамшангүй, тогтоогдомол үдэр хоногтоо холын hуурин тосхонуудаар, фермэ, гүүртэнүүдээр ябаха, hарадаа 6 дахин эрьежэ ерэхэ графигаа алдангүй дүүргэнэ. Тэдэ нүүдэл мастерскойнуудай эрхилэгшэдээр—жолоошод Виктор Савельев, Леонид Невзгодов, Иван Злыгостев гэгшэд хүдэлдэг.

Мастерской бүхэндэ оёдолшоэсхэгшэ, сабхишан, парикмахер, часыhaa эхилээд, элдэб орёо оньhон механизм заhадаг мастер ябалсадаг. Эдэнэр ябаhан лэ газартаа хүнүүдhээ захил абадаг, багашаг заhабаритай юумые тэрэдоронь бүтээгээд үгэхые оролдодог.

Нүүдэл эсхэгшэдэй дундаhaa Дэнсима Жамсараевна Бадмаева оролдосотой ажалаараа хүн зондо илангаяа хүндэтэйгөөр хүлеэгдэнэ. Хүнүүдэй захил абахадаа, ямар түхэлөөр, ямар бүдөөр хубсаhaa оёулаа hаань hайн бэ гэжэ зүбшэл үгэдэг, зохид зохид шэнэ моодонуудые зоной дунда дэлгэрүүлхые оролдодог. Эсхэгшэ Бадмаева шэнэ захатые хэдыдэ асархаб гэжэ хэлээ hэм, тэрээн соогоол заатагүй бүтээдэг.

Автомашина жолоодохоhoo гадна, Иван Ильич Злыгостев часы заhабарилдаг мастерай үүргэ дүүргэдэг юм. Иигэжэ хоёрдохи мэргэжэлтэй болохын тула часы заhабарилгые ябуул шудалаа. Гансашье Злыгостев бэшэ, мүн нүхэд Савельев, Невзгодов гэгшэд машинаяа жолоодохын хажуугаар, мастерскойн хүдэлмэрилэгшэдэй али нэгэн уялга дүүргэхые хүсэдэг hайшаалтай. Мүнөө тэдэнэр хубсаhа, гуталhаа гадна, элдэб ондоо захил, жэшээлхэдэ, радиоприёмник заhабарилха захил хүнүүдhээ абажа, комбинадтаа асардаг, заhуулаад эзэдтэнь тушаадаг юм.

Нүүдэл мастерскойнуудай хүдөөгөөр ябахадаа hаадгүй хүдэлхын тула hуурин тосхонуудта тэдэнэй пунктнууд нээгдэнхэй. Үлэгшэн, Шара-Азарга, Мыла тосхонуудтахи пунктнуудта оёдолшодоор ажалладаг Гарма Сандуевна Цыремпилова, Цырен Жамсараевна Бадмаева, Дари Тубановна Гашыпова гэгшэд улад зонhoo захил абаад, хүшэ хүрэхысөө оёод, үлөөшыень нүүдэл мастерскойнуудаар дамжуулжа, комбинадайнгаа оёдолой цехтэ эльгээдэг. Хэрэгтэй бүд болон бусад материалнуудыень нүүдэл оёдолшод асаржа үгэдэг. Тэдэнэртэй ябалсаhан парикмахер, фотограф саг зуураар пунктда буужа хүдэлдэг байна.

Ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг пункт, комнатонууд болон газар нээгдэнхэй. hаяын сагта аймагай томо hуурин бүхэндэ пункт бии болгогдохо.

Сагаан-Морин тосхондо улад зонhoo захил абаха пункт тэндэхи сельсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Доржо Балданович Жалсановай үүсхэлээр ойрын сагта баригдажа, хэрэгтэй юумэнүүдээр түхеэрэгдээ. hаяхан Сагана тосхондо тиимэ пункт хүдэлжэ эхилбэ. Тэндэ оёдолшон парикмахер хоёр ажаллана.

Захааминай комбинадай коллектив хүн зоной, илангаяа хүдөөдэ холуур байгшадта туhална.

А. АЛЕКСАНДРОВА.

Түмэр замай Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэришэд, алба хаагшад арадай ажахын ашаа шэрэхэ даабаряа ходол үлүүлэн дүүргэжэ байдаг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ станциин ашаа зөөхэ паркын дежурна Анна Сергеевна Беспрозванных. Улаан-Үдэ станциин үйлэдбэриин даабари үлүүлэн дүүргэлгэдэ нүхэр Беспрозванных гэгшын нилээд ехэ хубита бии.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ИЛЬИЧЭЙ ЗОХЁОЛНУУДТАЙ ТАНИЛСАНА

Галуута-Нуурай городской библиотекэ В. И. Ленин, комсомол тухай литература арад зоной дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхын тулада бага бэшэ хүдэлмэри ябуулна. Тиигэжэ тэндэхи библиотекэ предприятинууд дээгүүр, кинотеатр болон шахтернуудай соёлой байшанда ленинскэ уншалга эмхидхэнэ. Шэнэ номууд тухай шэнжэлэл тэндэ хододоо эмхидхэгдэжэ байдаг юм.

Библиотекэдэ Ленинэй зохёолнууд, агууехэ багша тухай дурасхаалнуудтай номууд олоор табятай. В. И. Ленинэй зохёолнуудые хайшан гэжэ уншахаб, Ильичэй бэшэhэн хүдэлмэри яагаад шудалхаб гэhэн заабари уншагшадта үгтэнэ.

«Комсомол тухай юу уншахаб?» гэhэн энэ асуудалда зохихо зүбшэл үгтэнэ.

В. СЛЮНКИНА.

„Буряад үнэндэ“ бэшэhэнэй hүүлээр

«ДОЛЁОБОРТОО ДОМТОЙ ДОРЖИ-ХАНДА»

Иимэ гаршагтай статья манай газетэдэ толилогдоhон юм. Статья соо Захааминай «Байкал» колхозой (мүнөө Далахайн совхоз) бухгалтер Будаева Доржи-Ханда, нэгэдэхи бригадын тоо бүридхэгшэ Гармаева Дулма гэдэгүүд хэдэн жэлэй туршада хүдэлмэришэд, түрэлнүүдэйнгээ, мүн үхибүүдэй нэрэ дээрэ мүнгэ бэшэжэ ерээд, өөhэдөө гараа табижа, тэрэ мүнгыень үбэршэлдэг болоhон байгаа гэжэ хэлэгдээ hэн.

Эдэнэй харша хэрэгүүд Захааминай аймагай арадай сүүдтэ үгтэhэн байна. Бэлэн аргаар мүнгэ үбэршэлдэг эдэнэр hаяхан арадай сүүдэй урда зогсожо, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаба.

«Арадай сүүдэй шиидхэбэриин ёhoop, Будаева Доржи-Ханда дүрбэн жэлээр эрхэеэ хаhуулhан байна. Нүгөөдэ — Гармаева Дулмань нэгэ жэлэй туршада заhан заhаруулгын хүдэлмэри хэхэ гэhэн шиидхэбэри абтаба» гэжэ тус аймагай прокурор нүхэр Нимаев манай редакцида мэдээсэнэ.

АГНУУРИИН ГУРИМ САХИЯ!

«Буряадай АССР-эй газар дээрэ агнууриин ажахы эрхилхэ, агнаха гурим» Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведээр зохёогдожо, байгша оной октябриин 1-hээ хүсэндөө ороод, хоёр жэлэй туршада хүтэлбэри болгогдохонь.

Хэнэйшье мэдэлэй газар байг илгадгүй, ан гүрөөлэй, шубуу шонхорой байрладаг, үдэдэг газар гүрэнэй агнууриин нөөсэ гэжэ тоологдоно гээд гурим баталха тухай тогтоол соогоо Министрнүүдэй Совет онсолон тэмдэглэнэ. Агнуури хэхэ, агнууриин ажахы байгуулха газар дайда бултадаа эзэтэй, гүрэнэй, кооперативна болон ниитын эмхинүүдтэ даалгагдаhан байха зэргэтэй.

Агнууриин олзоборилго эрхилхэ уялгатай эмхинүүд лэ ангуушадhаа ангай арhа, мяха тушаажа абаха эрхэтэй.

Ангай арhа гэртээ элдэжэ юумэ оёхо, наймаалха гү, али худалдан абаха хорюултай. Имагтал гүрэнэй тамгатай ангай арhан наймаанда гаража болохо. Юуб гэхэдэ, ангай арhан гүрэнэй эмхинүүдээр тушаан абтажа, элдэгдэхэ, хубсаhа хунар болохо гү, али арhаараа худалдагдаха ёhотой. Ан гүрөөлэй мяхан имагтал гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай газарта худалдагдаха зэргэтэй.

Агнуури хэхэ тодорхой гурим тогтоогдоо. Агнуурида гарахаhаа урид, агнууриин газар даажа байhан эмхитэй договор баталжа, ан бариха даабари гү, али путёвко, лицензи абаха уялгатай. Заповедник болоhон газарта, городууд болон тосхонууд шадархи ногоон зоно гэгдэhэн ой модондо ямаршье сагта агнуури хэхэ хоригдоно.

Агнуурида гарахадаа, хүн бүхэн агнууриин билетээ абажа ябаха ёhотой. агнууриин ёhо гурим сахидаг тушаалтанай эрибэл, билетээ тэрэ дары харуулха уялгатай. Олзоёо асаржа, тушаажа ябахадааншье үнэмшэлгэеэ бэедээ абажа ябаха хэрэгтэй. Хуули бусаар агнуури хэhэн хүнүүдтэй ангуушан бүхэн тэмсэхэ, ашагтай туhатай ан гүрөөл, шубуудые гамнаха, улам олон болгохын тула оролдохо уялгатай.

Штатна ангуушадhаа бэшэн бага калибрай винтовкоор арhанайнь хэрэглэгдэдэг ан, шубуу агнаха эрхэгүй. Туруута томо ан агнаха зүбшөөлтэй ангуушад минтатай, ехэ калибрай буу барижа болоно. Штатнабэшэ ангуушад Агнуури-олзоборилгын управлениин зуушалгаар милициин зургаануудhаа абаhан, гэршэлгэтэ саарhатай hаа, минтатай буу хэрэглэхэ эрхэтэй.

Гуримаар хараалагдаhанай ёhоор, шоно, зумбраahаа бэшэ ан хюдаха хэрэгтэ хоро (ядохимикат) хэрэглэлгэ хоригдоно. Нүхэ унуули малтажа, урьха зүүжэ, гүнзэгы саhан, елүүр дээгүүр ан үргээжэ, тэдэниие олзоборилхо ябадал мүн лэ хорюултай. Зэрлиг ан, шубуудай үдэхэ, олошорхо талада hаад ушаруулха ябадал хэгдэхэ зэргэгүй.

Агнууриин саг болзор хороогдоо. Жэлэй алишье хаhада бодон гахай, нөлүүhэ, үен, хуи шубуу, тоодог, шара шубуу, гоё hайхаар жэргэдэг ба мяхаша шубуудые агнаха ябадал хоригдонхой. Ан гүрөөл амидыгаар барижа тэжээхэ ябадал мүн лэ хоригдоно.

Нэгэ наhа гүйсөөгүй залуу туруута ан агналга хаа хаанагүй хоригдохо зэргэтэй. Хабарай сагта ан гүрөөлэй агнуури огто хаагдаха болоно.

Үргээл хэжэ ан гүрөөл алаха ябадал хизаарлагдадаг болоо. Имагтал агнууриин ажахын газар дээрэ егерэй хабаадалгатайгаар агналга үнгэргэгдэхэ ёhотой.

Хүнүүдэй олоороо агнадаг газарта иимэ нормо ангуушан бүхэндэ тогтоогдоно гэбэл: уhанай 5, хүдөө газарай 5 шубуунhаа олон бэшые үдэрэй туршада хороожо болохо.

Гүрэнэй агнууриин нөөсые хамгаалха, «Буряадай АССР-эй газар дээрэ агнууриин ажахы эрхилхэ, агнаха гурим» сахиха, энэ талаар элирүүлэгдэhэн хазагайралгануд тушаа протокол, акт табиха ямар эмхинүүд, хэд тушаалта нюурнууд эрхэтэйб гэбэл, Агнуури-олзоборилгын управлени, агнууриин хойноhоо хиналта хэхэ гүрэнэй албан, ангуушад болон загаhашадай бүлгэмэй егерьнүүд, гүрэнэй ой модо хамгаалха эмхинүүд, ниитын агнууриин инспекци, госпромхоз ба коопзверопромхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, милициин, сельскэ Соведүүдэй түлөөлэгшэд, байгаали хамгаалха ниитын эмхинүүд болоно.

Агнууриин гурим эбдэгшэдые элишэлhэн хүнүүд хазагай ябадал гаргагшын түлэhэн ялын хахадаар шагнагдаха. Нюусаар хандагай алаhан хүниие бариhанайнгаа түлөө 50 түхэриг хүрэтэр, бугын түлөө — 25, бодон гахайн — 15, гүрөөhэн ба хабаргын түлөө — 20 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шанда хүртэхэ байна.

Агнууриин гурим хазагайруулагшадай харюусалга дээшэлүүлэгдээ. Тэдэнэр зоной зүгhөө зэмэ амасадаг байха. Тэрэшэлэн гурбан жэлээр агнаха эрхэеэ хаhагдажа гү, агнууряар лэ хоолойгоо тэжээдэггүй hаа — 20 түхэриг хүрэтэр яла түлэжэ хэhээгдэхэ. Мүн РСФСР-эй Уголовно кодексын 166-дахи статьягаар гэмнүүлэгшэд нэгэ жэл соо ажалаар залан заhаруулагдаха гү, али 200 түхэриг хүрэтэр мүнгэн яла түлэхэ. Хорюултай ан, шубуу алаhан хүн хуулиин зэмэдэ хабаадуулагдаха гү, али 500 түхэриг хүрэтэр ялада унаха.

Даабарита газартаа агнууриин гурим хазагайруулhан гүрэнэй кооперативна ба ниитын эмхинүүд мүн лэ зэмэлэгдэхэ, агнуури хэхэ эрхэеэ 5 жэл хүрэтэр болзороор хаhагдаха гү, али агнууриингаа газарые огтолон абтажа болохо.

ШЭНЭ КИНО

Байгша оной октябрь hарада харуулагдаха шэнэ кинофильмнүүд Улаан-Үдын кинопрокадта абтажа, республикын хото, хүдөөгэй кинотеатрнуудта, клубуудта эльгээгдэбэ. ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан фильмнүүд долоон хоногой туршада бүхы кинотеатрнуудта харуулагдахань.

Вадим Кожевниковэй романай удхаар зохёогдоhон «Щит и меч» гэhэн кинофильм дүрбэн бүлэг болохо хубаагдаhан. Тэрэнэй гурбадахи фильмынь — «**Обжалованию не подлежит...**» гэhэн картина энэ долоон хоногой туршада хотын кинотеатрнуудта харуулагдаха юм.

«Мосфильмын» киностудида зохёогдожо гараhан тус фильм дотор совет ороной тагнуулшад Александр Белов Генрих Шварцкофман хоёрой лагаад дүтэ болоhон тухай харуулагдана. Александр Белов — Иоган Вайсай ролиие артист Станислав Любшин гүйсэдхэнэ. Бусад рольнуудта артистнууд О. Янковский, В. Титова, Г. Мартынюк, А. Кубацкий, А. Демидова, А. Вербицкий, А. Пропскер, К. Лазар болон бусад хабаадалсаба.

Нүгөөдэ «**Последний рубеж**» гэhэн кинокартина романай дүрбэдэхи фильмнь болоно.

«**Моабитска тетрадь**». Татар арадай поэт, суута сэрэгшэ герой Муса Джалилиин нэрэ совет хүн бүхэндэ хүндэтэй. Политрук Муса Джалиль Волховско фронт дээрэ дайлалдаhан. 1942 оной июнь hарада тэрэнэй часть фашис сэрэгүүдээр хүреэлэгдэжэ, Муса Джалиль плендэ абтана. Эмигрантнуудай үүсхэлээр плендэ абтаhан мусульман шажантай сэрэгшэдhээ «Идель Урал» гэhэн легион эмхидхэгдэhэн байгаа. Джалиль тэрэ легионой сэрэгшэдэй дунда культурна хүдэлмэри ябуулха даабари абана... Тэндэхи нүхэдэйнгөө ашаар Джалиль нюуса эмхи байгуулжа, Польшо, Чехословаки, Германи, Франциин фашизмда эсэргүү тэмсэл эмхидхэнэ. Фронт эльгээгдэhэн түрүүшын батальон, аян замдаа буhалгаа гаргаад, партизануудтай нэгэдэнэ. 1943 оной август hарада подпольно эмхидэ хабаадалсагшад тушаагдана...

1944 оной августын 25-да Джалилиин саазалагдаhаншье hаа, тэрэнэй «Моабитска тетрадь» соо бэшэгдэhэн шүлэгүүд хосороогүй... «Ленфильм» киностудида зохёогдожо гараhан тус фильмын рольнуудта артистнууд Петр Чернов — Муса Джалиль, А. Богданович, А. Шакиров, Р. Бикчантаев, Х. Мангашудинова болон бусад наадаhан байна.

Узбек арадай алдарта хүбүүн, Советскэ Союзай Герой генерал Сабир Рахимовай дурасхаалда зорюулагдаhан «Генерал Рахимов» гэhэн кинофильм «Узбекфильм» киностуди зохёожо, экран дээрэ гаргаба.

Генерал Сабир Рахимовай рольдо Узбегэй ССР-эй арадай артист Закир Мухамеджанов наадана. Немец генерал Фрике гэгшын ролиие СССР-эй арадай артист В. Стржельчик гүйсэдхэнэ.

«Мосфильмын», Одессын киностудинуудай буулгаhан «**Осенние свадьбы**», «**От снега до снега**» гэhэн уран hайханай фильмүүд долоон хоногой туршада харуулагдахань.

Тэрэшэлэн ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан хроникально-документальна фильмүүд хото, хүдөөгэй кинотеатр, клубуудта харуулагдахаар эльгээгдэбэ.

Т. БАДМАИН.

РЕПОРТАЖ

ГУШАН ГУРБАДАХИ

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр наратай сэлмэг байжа, «Правда Бурятии» газетын заншалта XXXIII эстафетын урилдаае харахаяа Улаан-Үдэ хотымнай ажалшад, залуушуул Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжада олоороо сугларhан байна.

Уданшьегүй оркестрэй ирагуу гоё хүгжэм сууряатан зэдэлжэ, «Правда Бурятии» газетын редактор П. В. Кондрашов заншалта гушан гурбадахи эстафетын урилдаанда хабаадалсахаар ерэгшэдые хани халуунаар амаршалжа, эрхим амжалта туйлахыень юрөөгөө. Тэрэнэй hүүлээр мүрысөөнэй главна судья В. М. Цынк сугларагшадтаа урилдаанай дүримые тайлбарилан соносхобо.

Үдэрэй эгсэ 12 час. Эстафетэдэ хабаадалсаха командануудай дундаhаа эгээн түрүүлэн Улаан-Үдэ хотымнай, мүн Галуута-Нуурай найман жэлэй hургуулиин бүлэг басагад урилдаанай харгы нээгээ. Хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада угтамжын хүгжэм ирагуу гоёор зэдэлжэ, түрүүшүүлшье харагдажа эхилбэ. Удангүй 6-дахи интернат hургуулиин «6» гэhэн номертой басаган хамагhаа түрүүлэн финишэй лентые дабажа, түрүү hуури эзэлээ. Тэрэнэй hүүлээр хүрэжэ ерэhэн Улаан-Үдын 49-дэхи, Галуута-Нуурай найман жэлэй hургуулиин түлөөлэгшэд хоёрдохи, гурбадахи hууринуудта хүртэhэн байна.

Басагадай hүүлээр тус hургуулинуудай эдир хүбүүд урилдаанай харгыгаар ана мана гүйлдэн хараа далда ороно. Тиин үнишье болонгүй эдэнэрэй дундаhаа сээжэдээ той байгаа. Юуб гэхэдэ, эдэнэрнай республикын шанга шанга мүрысөөнүүдтэ хабаадалсадаг шуу. Тиимэhээ ямар командынхидай илахые уридшалан багсаахань хүшэр бэлэй.

Судьягай ташуур буугаар буудахатай адли зэhээд байhан үнөөхи 14 командануудай хурдан солбон урилдаашад нэгэн доро hууриhаа хобхоржо, урагшаа шуумайн гүйлдэшэбэ. Уданшьегүй хэдэхэн минутын үнгэрэмсөөр Буряадай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай басагад гайхалтай хурдаар гүйжэ, фиништэ түрүүлэн хүрэжэ ерэнэ. Зүүн-Сибириин технологическа институдай, хүдөө ажахын институдай студентнэр удаа дараалан hубарилдаhаар ерэжэ, хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ. Харин техникумүүдэй басагадай дундаhаа багшанарай училищиинхид түрүү hуурида гаража, хоёрдохи hуурида индустриальна техникумүүдэйхид хүртөө.

Тэрээнhээ гадна, хүбүүдэй дунда үнгэргэгдэhэн энэ урилдаанда индустриальна техникумэй «175» гэhэн номертой түлөөлэгшэ хамаг хүсэ шадалаа гарган, нүгөөдүүлээ холо хойно гээжэ эрхимлээ. Тиин хэлхээ холбооной, лесотехническэ техникумүүдэй студентнэр ана мана тулалдажа, удаадахи hууринуудые хубаалдаа.

«Ажалай резервнүүд» гэhэн спортивна бүлгэмэйхи... ка дотор болоhон мүр... нилээдгүй амжалта туй... хадагынь мэдээжэ. Г... дунда болоhон урил... hонирхолтойгоор ... бултанай анхарал тат... «450» номертой 15-дахи... бүлэг басагад илангаяа ... боноор урилдаhандаа э... түрүүлэн онсо шалгараа.

Удаань үйлэдбэриин ... вүүдэй басагадай урил... гэгдэжэ, нэгэдэхи hуури... Үдын прибор бүтээлг... команда эзэлжэ шада... нарин сэмбын фабрик... хүсэ шадалаа гаргаба... хи hуурида үлэхэ баатай... рэшэлэн эрэшүүлэй дун... тулалдаанда МДК-гай ... хид булюу байжа түрү... дохи hуурида прибор-бү... гараа.

Эстафетын hүүлшын ... захалжа, дээдэ hургуул... лон спортивна бүлгэмүү... шамбайшуулай хоорондо... га тулалдаан эхилбэ. ... даанда хабаадалсаhан эр... хы хүсэ шадалаа гарга... рынь гэхэдэ, эдэнэрнай ... руудаар ехэ зайда гүйд...

Урилдаанай эхилhэн... кундын үнгэржэ бай... номер үбсүүндээ хадаhан ... Доржи Банзаровай нэрэ... шанарай институдай бү... хамагhаа түрүүлэн фини... дабажа, илалта туйлаба... hуурие «Забайкалец» ... хид, Зүүн-Сибириин техн... институдай шамбайшуул...

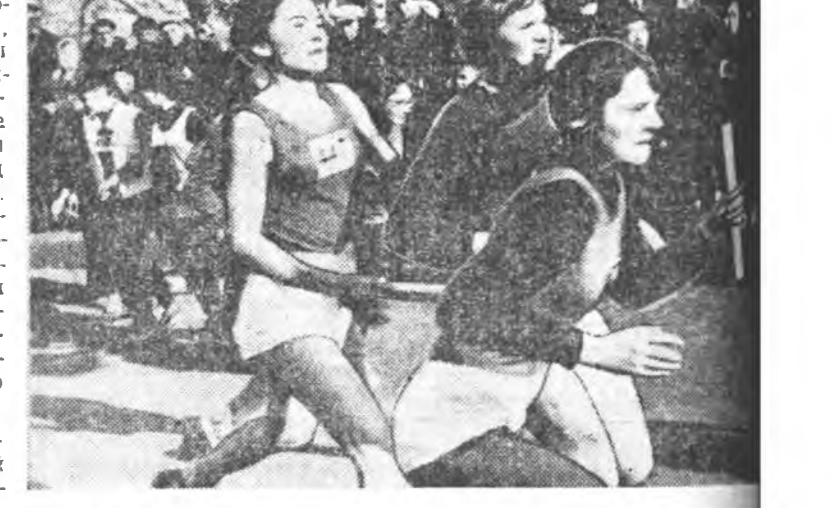
Ингэжэ үни хүлеэгдэh... да Бурятии» газетын зан... шан гурбадахи эстафет... холтой урилдаан дүүрэ... лэhэн командануудта да... кубок, Хүндэлэлэй гам... барюулагдаа.

Вл. ЖИГЖ...

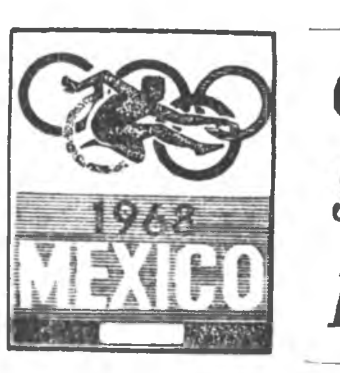
«39» номертой хүбүүд нүхэдөө холо ахин, гайхалтай хурдаар гүйжэ түрүүлэн ерэнэд. Ингэжэ энэ «тулаалдаанда» 39-дэхи hургуулиин hурагшад онсо шалгарhандаа нэгэдэхи hуури эзэлээ. Харин хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые 49-дэхи болон хэлигүйшүүлэй республиканска hургуулиин команданууд хубаалдаhан байна. Тэдэнэй удаа дунда hургуулинуудай басагадай аяар 38 командын түлөөлэгшэд хоорондоо үсэд шангаар тулалдаа. Эндэ 13-дахи hургуулиинхид нэгэдэхи hуурида хүртөө. Удаадахи хоёр hуурида 32-дохи, 65-дахи hургуулиин түлөөлэгшэд гараба. Мүн тиихэдэ эдэнэй hүүлээр үнгэргэгдэhэн хүбүүдэй урилдаанда 19 команда хабаадалсажа, 35-дахи hургуулиинхид нүгөөдүүлhээ онсо шалгаржа эрхимлэhэн байна.

Эндэ үнгэргэгдэhэн дээдэ hургуулинуудай болон техникумүүдэй басагадай урилдаан бүри hонирхол...

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ... кумүүдэй хүбүүдэй дунд... урилдаанай hүүлшын эт... ститут болон техникумү... гадай урилдаан.

Л. ХАЙДУРОВАЙ ...

ОЛИМПИАДЫН ЗУЛА БАДАРҺАН ГАЗАРТА

МЕХИКО. ТАСС-ай тусхай корреспондент. Үргэн далайсаараа хажуудаа жэшээгүй XIX олимпиада нээгдэбэ. Стадионой асари томо альган дээрэ, олимпиадын дүлэгэ зүрхэндэ носожо байгаа улаан дүлэнэй туяан бүхы дэлхэй дээрэ сасарна. Энэ үдэр Мехикэдэ болоhон гоё hайхан юумые олон мянган километрэй газарта үй түмэн хүнүүдтэ дамжуулан харуулhан мүнөөнэй техникын эди шэдиин хажуугаар, эндэ болоhон жабхаланта hайхан үзэгдэлнүүд эб найрамдалай, хани барисаанай, hайн hайхан сэдьхэлэй бадаран мандаhан зүйл болобо. Спорт гээшэмнай гансашье секунда, метр, килограммаар хэмжэгдэдэг бэшэ. Спорт гээшэмнай газар дэлхэйн хүн зоной hаналаа нэгэдэнги байhанай тодорхой баримта мүн. 106 оронhоо 8 мянгаад спортсменүүдэй хабаадаха, октябриин 12-то нээгдэhэн бэе махабадай культурын фестивалиин удха шанарынь тиимэ байха юм.

Гайхамшагта үйлэ хэрэг хэжэ hураhан, ямаршье юумэ гайхахаяа болиhон мүнөө сагай юртэмсэ дэлхэйн хүн зон зула гартаа баринхай хара толгойто басаганай олимпийскэ стадион дээрэ гүйжэ гарахадань сэдьхэлээ хүдэлгэн, ажаглан хаража байба. Мексикын 20 наhатай басаган Энрикета Басилио гэгшэдэ «дүлэтэ эстафетэ» дүүргэжэ. XIX наадануудай зула бадаруулха эрхэ үгтэhэн байба. Энрикета — hайн спортсменкэ. Тэрэмнай 400 метрэй урилдаанда орон соогоо илажа гараhан чемпионка, барьеристкануудай дундахи рекордсменка мүн.

Олимпиадын Эхэ ороной — Грециин делегаци заншал болоhон ёhоор, дэлхэйн атледүүдэй баярай жагсаал нээбэ.

...Олимпийскэ стадионой халюун поли дээрэ советскэ команда гаража ерэнэ. Тэдэнэй нюурнуудта баяр баясхалангай тэмдэг толорно, тэдэнэр дорюунаар алхалалдана. Басагадынь — улаан жакедүүдтэй, хүбүүдынь — сэнхир хүхэ пиджагуудтай. Дэлхэй дээрэхи эгээн хүсэтэй хүн Леонид Жаботинский Совет ороной улаан туг барижа ябана. Хажуудань — Токиодохи олимпиадын чемпионка Галина Прозуменщикова, дэлхэйн чемпионка Наталья Кучинская ябалсана. Манай командада бүхы Союзна республикануудай түлөөлэгшэд — 400 гаран спортсмен ороно.

Оронойнгоо эзэниинь байhан туладаа баярай жагсаалда бултанай hүүлдэ гараhан Мексикын командые трибуна дээрэhээ нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Баярай оршон байдалда, олон түмэн хүнэй дуугаа хуряагаад байхада президент Ордас гэгшэ XIX олимпийскэ наадануудые нээгдэбэ гэжэ соносхобо.

10 мянган гулабхаа огторгой өөдэ ниидэн гарана. Үнгэ бүриин агаарай бүмбэгэнүүд тэнгэри өөдэ дэгдэнэ.

30 наhатай мексиканска спортсмен Пабло Гаррита олимпиадада хабаадагшадай нэрэhээ олимпийскэ заншалта тангариг үгэбэ.

Олимпиада нээлгын баяр ёhолол хоер часhаа үлүү саг эзэлбэ. Түгэсхэлдэ «дэлхэйн бүхы арадуудта хани барисаа тогтоохоор дурадханабди» гэhэн үгэнүүд туйлай ехэ табло дээрэ гэрэлтэн нособо.

Олимпиадын түрүүшын үдэр — баярай үдэр, — гоё hайхан үдэр байба. Октябриин 13-hаа юрын ажалша үдэрнүүд эхилхэ. Лауреадуудые 1067 медаль хүлеэжэ байна.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ГААНАҺАА

Панамада сэрэгэй урбалта болобо

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Подполковник Омар Торихос түрүүтэй сэрэгэй хунта Панамадахи засагые гартаа абаба. Орон соохи тон гансахан зэбсэгтэ хүсэнүүдэй национальна гвардиин подразделениинүүд октябриин 11-нэй hүни ниислэл хотодо президентын ордониие, Панамын бүхы территори дээрэ стратегическэ пунктнуудые эзэлбэ гээд информационно агентствануд мэдээсэнэ. Энэ оной октябриин 1-дэ ороной президент болоhон Арнульфо Ариас гэгшэ Холбоото Штадуудай хинамжада байдаг Панамска каналай зонодо хорголобо гэhэн мэдээнүүд абтаба. Ариас гэгшые дэмжэгшэ радиостанциие национальна гвардинууд эзэлэнхэй. Энэ орон соо шахардуу шанга байдал бии болонхой.

ИСПАНИИН ХҮДӨӨ НЮТАГУУДАЙ ЯДУУ БАЙДАЛ

ПАРИЖ. (ТАСС). Испаниин 5,5 миллион таряашад 50 мянган помещигhээ 2,5 дахин бага газартай юм. 4 миллион таряашад (бүлэнэртээ — 12 миллион хүн) гэхэ гү, али ороной хүн зоной 40 процентнь альганайшье шэнээн газаргүй. Тэдэнэр жэлэй туршада оройдоо 2—3 hара соо томо баяшуул — латифундистнуудай поли дээрэ саг зуурын хүдэлмэри хэхэ аргатай байдаг.

Олоороо хүдэлмэригүй үлэлгэ Испаниин таряашадта айхабтар ехэ гасалан зоболон ушаруулна. Газаргүй батрагууд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гэр бараагаа орхижо, ажал бэдэржэ город ошодог.

Засагаархидай бүридхэhэнэй ёhоор hүүлэй гурбан жэл соо хахад миллион үлүүтэй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, үгытэй таряашад гэр бүлынхидөө орхёод, ажал бэдэржэ гараа.

Тэдэнэй 150 мянганиинь Испаниин городуудта ажал олохо ядаад, Баруун Германи, Англи, Голланди, Франци, Швейцари, Латиин Америкын оронууд худар ошоhон байна.

Зариманиинь иимэ ядуу байдалда байха дурагүй хадаа, помещигүүдэй дарлалтада эсэргүү тэмсэлээ үргэлжэлүүлнэ.

БОННДОХИ СЭРЭГЭЙ ХЭЛСЭЭНҮҮД

БОНН. (ТАСС). Октябриин 12-то ФРГ-гэй оборонын министр Шредер ба США-гай оборонын министр Клиффорд гэгшэдэй хоорондо хөөрэлдөөн болобо. Тэрэ хөөрэлдөөндэ бундесверэй генеральна инспектор Мэзьер, США-гай штабуудай начальнигуудай комитедэй түрүүлэгшэ генерал Уйлер байлсаба. Хөөрэлдөөнэй үедэ сэрэгэй-политическэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Англо-Баруун Германиин сэрэгэй хэлсээнүүд

БОНН. (ТАСС). ФРГ-гэй ба Англиин оборонын министрнүүдэй — Шредер ба Хили гэгшэдэй хоорондо сэрэгэй хэлсээнүүд Бонндо болобо. НАТО-е «хамгаалгада бэлэн байлгаяа hайжаруулха» гэжэ хоёр министрнүүд хэлсэбэ гээд тэрэ уулзалгын hүүлээр толилогдоhон мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Шэнэ янзын буу зэбсэг ухаалан зохёолгодо, үйлэдбэрилгэдэ хоёр ороной «бүри нягтаар харилсан ажаллахые тэдэнэр эриhэн байна. Хэблэлэй мэдээсэл дээрэhээ хаража үзэхэдэ, 70-аад оной үеэр зэбсэгжэлгэдэ табигдаха дайшалхы шэнэ самолёт байгуулгын проект тухай мүн тэндэ хэлсэгдэhэн байба.

Манёврнууд боложо дүүрэбэ

БОНН (ТАСС). Доодо Саксони, Хойто Рейн-Вестфали гэжэ Баруун Германиин газарнуудта болоhон «Мүнхэ гурбалжан» гэhэн манёврнууд дүүрэбэ. Тэрээндэ хорёод мянган англиийскэ солдат, тэрэшэлэн бундесверэй, Даниин, Бельгиин ба Голландиин сэрэгэй подразделенинүүд хабаадалсаба.

ПРАВДА БУРЯ...

Мүнөөдэрэй номе...

Нэгэдэхи хуудаhанда: ... Октябриин социалис ре... 51 жэлэй ойдо зорюул... эй ЦК-гай гаргаhан ...

Хоёрдохи хуудаhанда: ... комсомолой 50 жэлэй ... рюулагдаhан материал... лэдсэриин командирну... гуули» гэhэн А. Нас... тья.

Гурбадахи хуудаhанда: ... лиин зургаан» гэhэн Р. ... корреспонденци. «Саян... гэhэн АПН-эй материал.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: ... кэдэ боложо байгаа ... наадануудай материал.

СЭНХИР ЭКРАНУУ...

Үглөөнэй 5 час 30 ... 7 час 05, 8 час 30 ... 9 час хүрэтэр Москва... жуулга. Мүн 15 час 3... таhаа 16 час хүрэтэр ... hаа дамжуулга. Энд... пиин XIX наадануу... даха. 18 часhаа «... клуб» гэhэн аха класс... шадта зорюулагдаhан ... гаар Улаан-Үдын телес... дэлмэреэ эхилхэ. 18 час ... нутаhаа үхибүүдтэ зор... hан кинофильмнүүд. 19 ... «Хэло, ойрын hонин». ... 20 минутаhаа «В мир... тий» гэhэн киноочерк. ... 30 минутаhаа спорты... 20 час 15 минутаhаа «Хү... галханууд» гэhэн теле... журнал. 21 часhаа «О... хьын промышленности... гэhэн киножурнал. 21 ... минутаhаа буряад арад... жэм. 21 час 55 ... ТАСС-ай лентээр абта... дээсэл. Сагай уларил.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

СССР-эй ТААТАЙ ЗОХИД ПРОГРАММА

ООН-ой Генеральна Ассамблеии Нью-Йоркдо боложо байгаа пленарна заседаниинуудай юрэнхы хэлсээнүүдэй түрүүшын недели үнгэрбэ. Тэрэнэй ябаса соогуур элдэб гүрэнүүдэй (мүнөө үедэ ООН-до 125 гүрэн тоологдоно) түлөөлэгшэд уласхоорондын үлэмжэ шухала асуудалнуудаар өөhэдынгөө хараа бодолнуудые хэлэжэ үгэhэн байнад. Вьетнамдахи США-гай ээрхэг түримхэй дайнай үргэлжэлжэ байhантай, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай шахардуу шанга байhантай дашарамдуулан диилэнхи орагорнууд hанаагаа зобонги байhанаа элирхэйлэн мэдүүлhэн байна.

Олон делегадууд уласхоорондын шахардуу шанга байдал hуларуулха арга үсэд шангаар бэдэрхэ хэрэгтэй гэжэ хэлэбэ. Энэ сесси дээрэ Советскэ Союзай табиhан зохид таатай үргэн дэлгэр программада делегадуудай анхарал хандуулагдана. «Пари-Жур» гэжэ француз газетын тэмдэглэhэнэй ёhоор. Советскэ делегациие толгойлогшо А. А. Громыко гэгшэ «шахардуу шанга байдал зөөлэрүүлхэ, эбтэйгээр зэргэ оршон байха» гэhэн удхатай үгэ сесси дээрэ хэлэбэ.

Тэрэнэйнь хажууда Генеральна Ассамблейн сессидэ США-гай делегациин оруулhан дурадхалнууд, тэрэнэй hанамжанууд даншье тулюураар харагдана. Чехословакида болоhон ушарнуудые «хүйтэн дайн» hүжэрөөхын тула хэрэглэхэ гэhэн тэрэ делегациин hэдэлгэнь социалис энэ орон дотор капитализм hөөргэдэнь тэхэрюулхэ гэhэн империалис этэгээдүүдэй найдамжын буруу hурэhэндэ тэдээнэй дураа гутажа байhыень элишэлэн харуулна. Вьетнамда хэжэ байгаа ээрхэг түримхэй дайнhаа, империалистнуудай түхеэржэ байдаг бусадшье хорото ябуулгануудhаа дэлхэйн олониитын анхарал хадууруулха гэhэн зорилго тэдэ hэдэлгэнүүдээр табигдана.

США-гай дипломатиин аша үрэгүй байhыень американска олон газетэнүүдшье тэмдэглэхэ баатай болобо.

НАТО ДОТОРХИ БЭРХЭШЭЭЛТЭЙ БАЙДАЛ

Хойто Атлантическа бүлэглэлэй 20 жэлэй гутамшаг түүхэдэ энэ hүүлшын неделидэ шэнги туйлай ехэ эдэбхиин тэрэ бүлэглэлэй ударидагшадай гаргаhан ушар байгаашьегүй бээзэ гэхэдэ болохо. НАТО-гой шэнэ штаб-квартирада — Брюссельдэ зүблөөнүүд хойно хойноhоо hубарин болоно. Ядерна түсэблэлгын бүлэг НАТО-гой генеральна секретарь Брозио, НАТО-гой Европодохи нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша американска генерал Лемнитцер гэгшэдэй хабаадалгатайгаар заседаниия Бонндо үнгэргэбэ. Энэ бүлэглэлдэ хабаадагша оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй уулзалга Нью-Йоркдо болобо. НАТО-гой ээлжээтэ сесси юрынгео болзорhоо hара урид — ноябрьда зарлагдаба. Заседаниинуудай хажуугаар сэрэгэй маневрнууд үнгэргэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ хэблэл ба радиогой шууяагаар үдэшэгдэнэ.

Ээрхэг түримхэй сэрэгэй энэ бүлэглэл хойшодоо байха гү, али үгы гү гэжэ оройдоо хэдэхэн hарын урда тээ баруунай газетэнүүдэй буляалдажа байhанайнь hүүлээр Атлантическа бүлэглэлэй энэ ехэ эдэбхи гаргажа байгаашань жэгтэй юм.

Договоройнгоо (1949 ондо 20 жэлээр баталагдаа) дүүрэхэ сагай дүтэлхэдэ, «Файнэншл Таймс» гэжэ Англиин газетын бэшэhэнэй ёhоор, НАТО-гой ударидагшад тэрээнэйнгээ «дотор талаhаа үмхиржэ муудахыень» болюулмаар аргануудые тон шуналтайгаар бэдэрнэ. Атлантическа стратегүүд үлүү ухаатай юумэ хээгүй hэн: хэндэшье мэдээжэ, баруун оронуудта «Советскэ талаhаа аюул тохёолдожо байhан» хэбэртэй шалтаг урдаа барижа НАТО-гой бүлэг бии болгогдоhон байгаа. Тэрэнэй бии байhые али нэгэн аргаар зүбтүүлхын тулада баhал «советскэ аюул» гэхэ мэтын шал худал шалтагаан урдаа бариха ушартай болоо hэн. hүүлэй үедэ Чехословакида болоhон ушарнуудтай тэрээнээ холбодог болобо. «Союз доторхи (НАТО доторхи) байдалые үндэhөөрнь шэнэлэн хараха шалтагаан Чехословаки боложо үгэбэ» гээд тэрэл «Файнэншл Таймс» бэшэhэн байна.

Социализмда эсэргүү хүсэнүүдтэй тэмсэхэдэнь Варшавска хэлсээндэ хабаададаг оронуудай Чехословакида туhаламжа үзүүлхэдэнь «Европодохи хүсэнүүдэй хубаарилга хубилhан» шэнги хөөрэлдөөн тэрэ дары гарган байгаа. Тэрэнэй үндэhөөр Атлантическа хүтэлбэрилэгшэд НАТО-е «шэнэдхэн хубилгаха» ба «бэхижүүлхын» түлөө кампани эхилээ бэлэй.

Тэдэнэр миин лэ номнол идхалгын уряануудаар хизаарлана бэшэ. НАТО-до хабаадагша оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй hая Нью-Йоркдо болоhон уулзалга дээрэ «сэрэгэй нюуса шэнэ түсэбэй» хэлсэгдэhэн тухай мэдээ гадаадын хэблэлдэ гараhан байба. «Тэрэ түсэб — гээд «Дейли экспресс» гэжэ англиийска газетэ бэшэнэ — сэрэгүүдэйнгээ тоо олошоруулхын, буу зэбсэгээ шэнэлэн hэльбэхые, сэрэгэйнгээ бэлэдхэл hайжаруулхые Баруун гүрэнүүдтэ hайшаан дурадхаба. Тиимэhээ сэрэгэй гаргаша бага болгохо гэhэн hанаашал бүтэхөө болибо. Европоhоо сэрэгүүдээ гаргажа абаашалгаяа болихыень США-е баруун Германи уряална. Чехословакиин хилэ ажаглажа байхын тулада Баруун Германида американска тагнуулай самолёдуудай эскадрилинууд ерэхэ юм».

Энэ бүлэглэлэй гол түлэб ядерна бэлэдхэл хэжэ байhаниинь мүнөө үедэ тон аюултай зүйл болоод байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрэнэй хажуугаар НАТО дотор ФРГ-гэй үүргын ехэ боложо байhан ушар үшөө нэгэ аюулта зүйл мүн.

И. ЛАПИЦКИЙ,
С. ИВАНОВ,
М. АРТЮШЕНКОВ.
(ТАСС).

Редакторай ор...
М. Н. НИ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-..., приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-7..., отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-..., 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности... строительства—61-35, советского строительства и быта—69..., культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ...формации—34-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-02010.

Зак. № 10...